LAISVĖS VAIKAS

XLIV NR. 11 — 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y. — TREČIADIENIS - WEDNESDAY, VASARIO - FEB. 11, 1959 — Administracija GLenmore 5-7281 Redakcija GLenmore 5-7281 — 10 CENTŲ

ŽODŽIAI LIETUVAI

Iš Lietuvos atstovo J. Kajecko kalbos pasakytos į Lietuvą per Amerikos Balsą.

Šiandieną minime keturiasdešimt pirmą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį. Mes ta didinga proga džiaugiamės ir, deja kartu liūdime.

Mes džiaugiamės, nes tuo istorišku aktu įgyvendinta lietuvių tautos ilgų metų ilgesys. Tas aktas vėliau patvirtintas teisėtų ir laisvai rinktų atstovų Steigiamajame Seime. Jis apšlakstytas ir Lietuvos savanorių krauju.

Nei vienas didžiųjų mūsų kaimynų mus prie to akto neskatino ir jo įgyvendinti nepagelbėjo, priešingai, tame akte išreikšta valia teko ginti nuo jų visų.

Mūsų aspiracijas iš svetur tegaivino tik prezidento Wilsono mestas tautų apsisprendimo teisės šūkis.

Laisvę laimėjome per ryžtą, aukas ir pasišventimą.

Mes čia Amerikoje džiaugiamės dar, kad, nežiūrint laisvės sutemų pavergtoje tėvynėje, Lietuvos vėliava šiandieną didingai tebeplevėsuoja prie Lietuvos pasiuntinybės rūmų Vašingtone. Ji plevėsuoja taip pat gausiuose šio krašto miestuose, jų salėse ir bažnyčiose. Lietuvos himno garsai irgi plačiai po šią šalį aidi.

J. A. Valstybių Senato bei Atstovų Rūmų posėdžiai šiandien pradėti lietuvių kunigų malda.

Joje prisiminta ir mūsų priespauda. Abiejuose parlamento rūmuose daugelis atstovų pasakė kalbas, kuriose užjautė kankinei lietuvių tautai ir reiškė viltį jos būsimu prisikėlimu. Šiandien Lietuvos pasiuntinybėje J. A. Valstybių aukšti pareigūnai, Kongreso atstovai, aukštoji dvasiškija, kitų kraštų atstovai ir šaunus būrys lietuvių sveikina Lietuvos atstovą, o per jį Lietuvą ir lietuvių tautą...

Mes šiandien kartu su jumis ir liūdime, nes žinome jūsų likimą. Mes žinome, kad šių dienų Lietuva, tai ne jos garbingų kunigaikščių ir ne Valančiaus, Basaniaus, Kudirkos, Maironio bei Vaižganto svajota Lietuva. Ne dėl tokios Lietuvos ir jos savanoriai aukojosi.

Dabartinė Lietuvos padėtis patriotingų lietuvių nepatenkina.

Mes liūdime, kad Lietuvos trispalvei nebėra vietos jos Tėvynėje ir kad ji nepuošia, kaip kadaise, mūsų miestų, miestelių. Mes liūdime, kad šią Lietuvos dieną Jums įsakymu iš aukščiau tik dirbti, bet ne švęsti, kaip kadaise, lemta. To nežiūrint, jūsų, kaip ir mūsų sielos šiandien šventė.

Šiandien laisvojo lietuvio ir pasiryžimo diena. Šiandien jis savo tautai plačiai atidaro ir širdį ir kišenių. Šiandien, kas svarbiausia,

mes ryžtamės nenurimti dėl pavergto lietuvio skriaudos ir jūsų neužmiršti, iki išauš mūsų tautai tikrosios laisvės ..ir tikrosios nepriklausomybės rytas.

DIDELĖJ PAGARBOJ

New Yorkas vasario 10 vakarų Berlyno burmistrą Brandtą sutiko su didelėm iškilmėm. Jam buvo suteikta garbė, kuri paprastai būdavo skiriama tik valstybių galvom. Vasario 11 priėmimas. Jame dalyvauja ir V. Sidzikauskas Jungt. Pavergtos Europos vardu.

Amerika tebestovi už nepriklausomą Lietuvą

VALSTYBĖS SEKRETORIAUS PAREIŠKIMAS KETURIASDEŠIMT PIRMŲ LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO METINIŲ PROGA.

Šiemet minime keturiasdešimt pirmas Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės paskelbimo metines. Šia proga pravartu laisvajam pasauliui priminti procesą, kaip žingsnis po žingsnio Baltijos tautų nepriklausomybė buvo sugriauta po jų laisvės ir pažangos dviejų dešimtmečių.

Sutartyse su Lietuva, Latvija ir Estija, pasirašytose 1920, Sovietų Rusija pareiškė atsisakant nuo visų suverenumo teisių į tuos tris kraštus. Toki pat pareiškimai buvo ir kituose susitarimuose, pasirašytuose per du dešimtmečius. Paskutinės sutartys buvo tarpusavio pagalbos paktai, sutarti Sovietam insistuojant 1939 rugsėjyje ir spalyje. Šitie paktai įgalino Sovietų įgulas Baltijos valstybėse. Sovietų užsienių reikalų ministeris iškilmingai užtikrino, kad tie paktai yra nekalto apsaugos pobūdžio, pareikšdamas, jog jie isakmiai pažymi Baltijos valstybių suverenumo neliečiamybę. Tačiau eigoje savaičių po paktų sudarymo Sovietų Sąjunga jau pasirašė slaptus protokolus su nacine Vokietiją, kuri pripažino Baltijos valstybes priklausant sovietinės įtakos sferai. Tuojau po tarpusavio pagalbos paktų pasirašymo Sovietų Sąjunga pradėjo siųsti savo kariuomenę į Lietuvą, Latviją ir Estiją. 1940 birželyje Sovietai pareikalavo, kad trijų Baltijos valstybių vyriausybės būtų perorganizuotos, ir tiem reikalavimam pasipriešinti Baltijos valstybės buvo bejėgės. Lietuvos, Latvijos, Estijos karinė okupacija prasidėjo kartu su naujų vyriausybių sudarymu. Paskui ėjo rinkimai, kurių vaisius buvo 1940 liepos mėn. Baltijos valstybių kaip sovietinių socialistinių respublikų inkorporavimas į Sovietų Sąjungą.

Jungtinės Valstybės tuojau paskelbė tai agresija ir atsisakė pripažinti smurtu įvykdytą Baltijos valstybių inkorporaciją į Sovietų Sąjungą. Šiandien, ir po aštuoniolikos metų, mes norime užtikrinti Lietuvos, Latvijos, Estijos tautas dar kartą, kad jos nėra užmirštos. Jungtinės Valstybės tebesiekia, Atlanto Chartos žodžiais tariant, "matyti atstatytas suverenines teises ir nuosavą valdymąsi tiem, kuriem jos buvo prievarta atimtos"

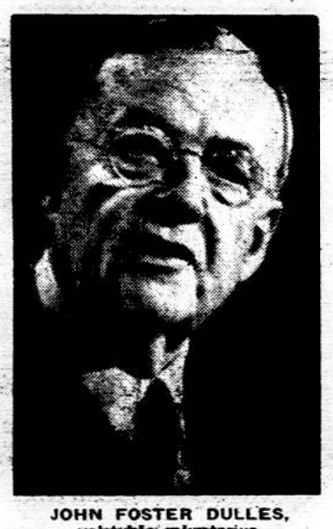

JOHN FOSTER DULLES, valstybės sekretorius

HAROLDAS MACMILLANAS, Anglijos min. pirmininkas

CHARLES DE GAULLE, Prancūzijos prezidentas

KONRADAS ADENAUERIS, Vokietijos kancleris

VASARIO 16 IR KONGRESAS

Senatoriai Bush, Connecticut, ir Javits, New Yorkas, senate pasiūlė rezoliuciją, kuria JAV prezidentas įgaliojamas paskelbti vasario 16 kasmet Lietuvos nepriklausomybės diena. Rezoliucija perduota Committee on the Judiciary, kurio pirmininkas yra senatorius Eastland, Mississippi.

— Kalifornijos, Connecticut, Illinois, Ohio ir Rhode Island valstybių gubernatoriai paskelbė prokliamacijas, kuriose vasario 16 skyrė Lietuvos Valstybės dienai.

New Yorko, New Jersey, Michigan ir kiti gubernatoriai tokias prokliamacijas paskelbs.

Prokliamaciją paskelbė ir N. Y. miesto majoras Robertas Wagneris.

JUDRUMO POLITIKA

Kas dabar suprantama politiniu judrumu

★

Valst. sekr. Dulles neseniai pareiškė, kad Amerika tvirtai laikosi principo — pasisako už Vokietijos sujungimą; bet esanti "judri" dėl metodų Vokietijai sujungti. W. Lippmann (NYHT) dabar aiškina, kas praktiškai yra "judri" ir "nejudri" politika Berlyno reikalu.

"Judri" ir "nejudri" politika skirtingai atsako į klausimą: ką mes darysime, kai pakeliui į Berlyną susitiksime rytų Vokietijos kontrolierius? "Nejudrios" politikos atstovai atsakys: **mes rytų Vokietijos nepripažįstame, mes negalime leistis ir jos pareigūnų kontroliuojami.** Autorius kritikuoja tokį nusistatymą ir vadina kvailu, jei reiktų kariauti tik dėl to, kad kontrolierius bus apsirengęs rytų Vokietijos, o ne Sovietų uniforma. Svarbiausia, sako, mums pasiekti Berlyną. Taigi "judrios" politikos atstovai atsakys: **mes kovojame už priėjimą prie Berlyno, bet mum nesvarbu, ar tai sovietų ar vokiečių kontrolė.** Autorius pasisako už "judrią" politiką, nes ji reiškianti **"Pasitraukimą iš pozicijų, kurios yra neapginamos, į pozicijas, kurios duoda vakarų sąjunginink am politinės iniciatyvos laisvę".**

Taip perša autorius "judrią" politiką Amerikai. Tačiau jo įtikinėjimas labai panašus į Hitlerio propagandą, kuri skelbė; pasitraukdama iš rytų ir vakarų mūsų kariuomenė laimi, nes dabar bus trumpesnis frontas...

SOVIETINIŲ VĖLIAVŲ NEBUS

ALTO SEKRETORIATO PRANEŠIMAS

JAV Karinės Vadovybės Paaiškinimas Sovietinių Pabaltijo vėliavų klausimu

1957 m. rugpiūčio mėn. Karo Departamento išleistame tiekimo kataloge buvo nurodyta, kad iki to laiko išduodamos iš kariuomenės sandėlių tautinės pabaltiečių kuopoms Vokietijoje vėliavos bus pakeistos sovietinėmis tų kraštų vėliavomis. Vėlesnėje minėtojo katalogo laidoje jau buvo įvardytos sovietinės Pabaltijo valstybių vėliavos išduodamų kuopoms medžiagų sąraše. Asmuo, kuris apie tai painformavo ALT centrą, teigė, kad kai kurios pabaltiečių kuopos Vokietijoje gavo savo vadovybių nurodymus iškilmių metu vartoti sovietines Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavas.

Surinkęs tuo reikalu dokumentinę medžiagą, ALT Vykdomasis Komitetas kreipėsi į kariuomenės intendantūros įstaigą Washingtone. Tenai Vykdomajam Komitetui buvo pareikšta žodžiu, kad minėtieji potvarkiai tiekimo vadovėly atsirado dėl "administratyvinės klaidos". Vėliau savo paaiškinimą raštu atsiuntė generolas Victor J. MacLaughlin, intendentūros viršininko pavaduotojas. Čia pateikame jo atsakymo vertimą:

"Gerbiamas Dr. Grigaiti:

Po Jūsų apsilankymo vėliavų klausimu mano įstaigoje 1959 m. sausio 14 d. aš susipažinau su tuo reikalu detaliai. Mano tyrinėjimai patvirtino mano tos datos pareiškimą, būtent, kad buvo padaryta administratyvinė klaida, įvardijant kalbamąsias vėliavas leidinyje. Klaida buvo pastebėta pereitą vasarą ir 1958 m. gruodžio mėn. imtasi žingsnių jai atitaisyti, išbraukiant klaidingai įrašytus dalykus. Naujas leidinys bus pataisytas.

Tyrinėjimai rodo, kad nė vienos klaidingai įrašytų vėliavų armija niekada jokiu atveju nėra užpirkusi, laikiusi sandėliuose ar išdavusi.

Europos karinė vadovybė mano užtikrino, kad nėra užregistruotas nė vienas toks, vėliavas liečiąs, atsitikimas ar aplinkybė, apie kokius Jums buvo pranešta, o taip pat nėra užregistruota, kad tokias vėliavas būtų sandėliavusi ar išdavinėjusi Intendentūra Europoje.

Jeigu tuo klausimu atsiras naujų informacijų, apie tai Jums bus pranešta. Malonėkite priimti mano padėką už Jūsų susirūpinimą šiuo reikalu ir už jo pateikimą mano dėmesiui.

Su pagarba,

Victor J. MacLaughlin,
Major General, USA
Assistant Quartermaster Gen. for Operations".

4 February, 1959

KĄ SUTARĖ VAKARŲ KETURI DIDIEJI DĖL ATSAKYMO MASKVAI

Valstybės sekretorius J. F. Dulles pirmadienį grįžo iš Europos, tarėsis ten su Macmillanu, de Gaulle ir Adenaueriu. Jo 6 dienų kelionė turėjo tikslą suderinti Vakarų nuomones dėl Berlyno ir dėl Sovietų siūlomos 28 valstybių konferencijos taikai su Vokietija sudaryti.

Grįžęs valstybės sekretorius pareiškė:

— Vakarų nuomonę dėl Berlyno vieninga — Vakarai turi išlaikyti savo pozicijas Berlyne, jei reikės, ir jėgos priemonėm.

(Ar jėgos priemonės reiškia tik atnaujintą oro koridorių ar ir tankų kolonas autostradoje — klausimas nepaaiškėjo. Anglija lig šiol stovėjo tik už oro koridorių, kiti trys ir už autostradų konvojus).

— Vakarai nesutiks, kad santykiuose su vakariečiais Berlyno klausimu Sovietai būtų atstovaujami rytų Vokietijos.

(Šiuo klausimu laimėjo Adenauerio nusistatymas, tačiau vakarų Berlyno burmistras Brandt sutinka, kad dėl susisiekimo su Berlynu būtų kalbamasi su rytų Vokietijos pareigūnais).

— Vietoj Sovietų kvietimo atvykti į 28 valstybių konferenciją taikos sutarčiai su Vokietija Vakarai numatė pakviesti Sovietus į keturių konferenciją Vokietijos klausimui išspręsti.

— Laikas tai konferencijai nenustatytas.

(Tik Prancūzija pasisakė už tai, kad ji būtų šaukiama po gegužės 27, kada baigiasi sovietinis terminas išsikraustyti Vakaram iš Berlyno; kiti trys sutiko ir anksčiau. Diplomatai spėja, kad konferencija gali būti, jei Sovietai sutiks, kovo ar balandžio mėn.).

Prezidentas nevyks Maskvon

Prezidentas Eisenhoweris spaudos konferencijoje vasario 10 pareiškė:

— Konferencija Vokietijos klausimu su Sovietais įvyks, kaip numatyta. Dulles liga jos nesukliudys. Data dar nenustatyta. Numatoma gegužės vidury.

— Chruščiovo pakvietimo atvykti į Maskvą prezidentas nepriėmė.

—Amerikos lakūnai, kuriuos Sovietai nušovė spalio 2 Armenijoje, turėjo griežtą įsakymą vengti sovietinės sienos. Bet jie galėjo būti suklaidinti tyčiom leidžiamų klaidingų radijo signalų.

EUROPOJE SUSIJAUDINIMAS

Valst. sekr. Dulles liga sukėlė Europos spaudoje didelio susijaudinimo ryšium su įtemptu momentu prieš konferenciją su Maskva.

— Anglijos min. pirm. Macmillanas vyksta į Maskvą vasario 21. Išbus 10 dienų.

— Viceprezidentas Nixonas yra raginamas vykti į Maskvą parodos atidaryti liepos mėn. Jis dar neapsisprendęs.

— Skandinavijos valstybės - Švedija, Norvegija ir Danija pakvietė į svečius Chruščiova. Jis atvyksiąs šiais metais. Chruščiovas buvo pakviestas jau 1956 bet Chruščiovo smurtas Vengrijoje sukėlė viešąją opiniją prieš tokio svečio atsilankymą, ir kvietimas buvo atšauktas.

— Kubos revoliucinė vyriausybė pakeitė prezidento rinkimų įstatymą ta prasme, kad prezidentu gali būti 30 metų asmuo. Lig šiol buvo 35. Mat Castro yra tik 32 metų.

— Amerikoje bedarbių skaičius daugėja. Sausyje buvo 4,724,000. Tai 616,000 daugiau nei pereitą sausį. O tas sausis buvo kaip tik vadinamo ūkinio atoslūgio metu. Dirbančiųjų skaičius dabar taip pat sumažėjęs 1,267,000.

Dulles vėl susirgus

Valstybės sekretorius J. F. Dulles, grįžęs iš kelionės po Europą, pranešė vasario 9 prezidentui, kad jis eina į ligoninę sustiprėjusios hernijos operuoti; turi jam taip pat patikrinti žarnų veikimą. Tai gali užtrukti kelias savaites. Per tą laiką jį pavaduos C. A. Herteris, o pastarajam negalint — pavaduotojas ūkiniais reikalais C. D. Dillon.

J.F. Dulles 1956 turėjo sėkmingą vėžio operaciją. Paneigiami gandai, kad ana liga būtų atsikartojus.

C.A. Herteris gauna progą daugiau pasireikšti užsienių politikoje. Nors jis, būdamas tik laikinai pareigose, negalės labai iškrypti iš Dulles vagos, tačiau jis yra labiau linkęs į kompromisus ir lankstumą. Buvo manyčiau skelbiama, kad Dulles nuolaida dėl rinkimų Vokietijai sujungti buvusi Herterio sugestija.

C.A. HERTERIS, vals. sek. pavaduotojas.

St. Louis nuo tornado žuvo 19, sužeista 300

St. Louis vasario 10 rytą apie 2 val. ištiko tornado, smarkiausias per paskutinius 32 metus. Po namų griuvėsiais žuvusių rasta 19, sužeistų 300; namų sugriauta 1725. Labiausiai nukentėjo negrų gyvenamas kvartalas. Tornado atėjo nelauktai staiga ir staiga dingo. St. Louis istorijoje tai trečias tokis tornado. 1896 nuo panašaus žuvo 306.

TORNADO taip išgriovė namų sienas St. Louis mieste, užklupęs gyventojus miegančius.

GIRDVAINIS PAS POPIEŽIŲ JONĄ XXIII

Lietuvos atstovybė prie Vatikano pranešė, kad sausio 31 Lietuvos atstovas prie Šv. Sosto S. Girdvainis buvo priimtas popiežiaus Jono XXIII privačioje audiencijoje. S. Girdvainis perdavė Šv. Tėvui Naujųjų Metų sveikinimus ir linkėjimus, kad Jo Šventenybės pradėtasis darbas būtų sėkmingas. Šv. Tėvas ta proga suteikė apaštališkąjį palaiminimą Lietuvai ir atstovui.

IŠ LIETUVOS

ASMENYBĖS KULTAS PRIDARĖ DAUG ŽALOS LIETUVIŲ LITERATŪRAI

Literatūroje ir mene, tokiame dabar Lietuvoje leidžiamame laikraštyje, Aleksas Baltrūnas rašo apie dabartinę literatūrą Lietuvoje.

ASMENYBĖS KULTO LAIKAIS

Pirmame sovietiniame dešimtmetyje, sako autorius, buvo kliūčių, kurios slopino literatūros augimą. Tarp jų "be abėjo, savo pėdsakus čia paliko ir asmenybės kultas ir bekonfliktiškumo "teorija", ir tam tik ros vulgarizavimo tendencijos ano meto literatūrinėje kritikoje'. Tais žodžiais autorius nurodo į Stalino laikus ir partijos reikalavimus rašytojam. Dėl jų lietuvių proza buvo kreipiama netikru keliu. Autoriaus žodžiais, "Visa tai sudarė sąlygas nukrypimams į gyvenimo tikrovės lakavimą.... "Kitaip sakant, autoriai buvo verčiami gyvenimą vaizduoti ne tokį, kokis jis yra, kokį jie patys mato, bet kaip jį mato partija.

Tokių sąlygų rezultatai — **"per pirmąjį pokario dešimtmetį vos keturi rašytojai (A. Vienuolis Žukauskas, A. Gudaitis — Guzevičius, I. Simonaitytė ir J. Dovydaitis) sukūrė stambius prozos veikalus".**

PARTIJOS KULTO LAIKAIS

Jau antrame dešimtmetyje, "kalbėdami apie prozą, sukurtą pastaraisiais metais, paprastai turime galvoje tokius veikalus kaip V. Mykolaičio — Putino "Sukilėlių" pirmoji knyga. I. Simonaitytės "Vilius Karalius", J. Baltušio "Parduotos vasaros", V. Syrijos Giros "Buenos Aires", A. Bieliausko "Darbo gatvė," M. Sluckio "Geri namai", J. Usačiovo "Nemunas laužia ledus", H. Korsakienės "Gyveniman išėjus", V. Rimkevičiaus "Studentai", o taip pat eilę kitų stambių prozos veikalų, paskelbtų periodi-joje...."

Suminėti veikalai rodą pažangą kūrybiniu atžvilgiu. Tačiau autorius sako, kad tie veikalai pasuko vienašališku keliu savo tematika, vaizduojamu gyvenimu. **"Didžioji pusė jų vaizduoja artimesnę ar tolimesnę praeitį, o stambių reikšmingų kūrinių, kurie.... atspindėtų nūdienę kolūkiniame kaime, gamykloje ar inteligentijos tarpe, galima sakyti iš viso nėra. Sprendžiant iš to, ką mūsų prozininkai rašo šiuo metu, deja, nūdienį gyvenimą vaizduojančių kūrinių gausumo netenka laukti ir artimiausioje ateityje."**

Tuo atžvilgiu padėtis dabar esanti blogesnė nei pirmame dešimtmetyje, vadinas, Stalino laikais. "Lygindami pastarųjų metų prozos derlių su pirmojo pokarinio dešimtmečio, pastebime ne tik tam tikrą atsitraukimą nuo dabarties, bet ir paskirų žanrų vystymosi netolygumą". Pastarieji žodžiai turi reikšti, kad rašant romanus, buvo apleistas trumpas pasakojimas, novelė. "Užtenka vienos rankos pirštų suskaičiuoti rašytojams, šiuo metu aktyviau dirbantiem apsakymo žanre. Tai — M. Sluckis, K. Marukas, na, dar J. Avyžius, A. Bauža ir keletas pačių jauniausių apsakymininkų. Beje, jauniausioji prozininkų karta auga labai pamažu'.

Vaikų literatūroje tas pats. "Jeigu prieš penkerius ar septynerius metus vaikų literatūra, ypač proza buvo viena iš stipriausių mūsų literatūros pozicijų, tai šiandien to, deja, tvirtinti jau nebegalima".

BET RAŠYTOJAM KOMANDUOTI NEGALIMA

Ano laikraščio apžvalgininkas skiriasi nuo partinių kalbų mitinguose. Jis nereikalauja ir neįsakinėja rašytojam, ką ir kaip jie turi rašyti. Jis pripažįsta, kad iš tų įsakinėjimų ir pasižadėjimų taisytis nieko neišeis. Priežastis paprasta: **"nes nėra tokios jėgos, kuri galėtų priversti jį (rašytoją) rašyti apie tai, ko jis nepažįsta, nežino, kas jam tolima, nesuprantama.... Literatūros kūrimo procesas.... mažiausiai pasiduoda komanduojamas".**

Tai nauja girdėti sovietinėje spaudoje. Bet tai nereiškia, kad komandavimas baigtas.

Kai apžvalgininkas yra labai susirūpinęs, kad "nūdienos temomis rašoma pas mus nedovanotinai mažai, ir tai, kas daroma, neduoda tų rezultatų, kurių norėtume susilaukti", — tai priežastis vėl ta pati kaip ir Stalino laikais. Jei autorius sako, kad Stalino laikais reikėjo gyvenimą "lakuoti" ir, žinoma, dėti visur raudoną laką, tai ir dabar tuo atžvilgiu partija nepasikeitė: ji tebereikalauja dabartinį gyvenimą "lakuoti". (Pasternako istorija!) O to rašytojas negali. Pirma reikia pakeisti gyvenimą, kad jis būtų kitoks, tada ir jį vaizduojanti literatūra savaime pasikeis.

ALŽYRE, kur jau penkti metai eina kruvinas sukilimas, prancūzų legionininkas gelbėti išbadėjusį asiliuką; už tai Amerikos draugija gyvulių apsaugai suteikė tam kareiviui garbės medalį.

Sovietiniai juokai

Amerikos keliautojai po Sovietus parvykę parsivežė iš ten girdėtų ar jų pačių sugalvotų juokų. Pvz.:

— Rusas, susitikęs Amerikos turistą, kuris rankose turėjo nešiojamą radiją, permetė akim su pasididžiavimu ir sako: "O tokius daiktus tai ir mes turim". O paskiau tylesniu paklausė: "O sakykit, kas tai per daiktas?"

— Pravda dienraštis sugalvojo paskelbti premiją už geriausią politinį juoką: premija — 20 metų.

— Chruščiovas žada paskelbti, kad ir Sovietuose bus leistos kelios partijos, nes Leninas buvęs aiškinęs: gali būti ir daugiau partijų, bet tik viena sąlyga — komunistų partija turi būti valdžioje, o kitos partijos kalėjime.

KONGRESMANU BŪTI APSIMOKA, O SENATORIUM — DAR LABIAU

Opinijos dėmesys nukrypo į Kongreso užkulisius, kai Joseph W. Martin nebuvo išrinktas respublikonų lyderiu, bet Kongresas jam paliko naudotis 11,000 vertu cadilacu su šoferiu, nes jis ilgus ilgus metus jau buvo valstybei daug pasidarbavęs. Kai kas ta proga ir pradėjo skaičiuoti, kiek kongresmanai gauna iš valstybės privilegijų.

Pirmiausia, žinoma, alga — metam 22,500. Senatoriai gauna iš savo valstybės nuo 90,000 iki 115,000. Federalinių mokesčių jiem nereikia mokėti nuo 3,000, šiaip mirtingieji nemoka tik nuo 600.

Pensijas kongresmanas greičiau išsitarnauja — jei moka į pensijų fondą po 7.5 proc. savo atlyginimo, tai po 5 metų jau gali gauti pensiją 2,000 metam. Jei laimė šyptelėjo ir, Kongrese pabuvęs bent 5 metus, kitose tarnybose išsilaikė dar kitus 25 metus tai gali gauti pensijos iki 18,000 metam.

Gyvenimo draudimas — mokėdamas mėnesiui po 10.83 dol., kongresmanas gauna 20,000 dol. draudimą. Jam ir sveikatos tikrinti nereikia.

Kongresmano asmeninį štabą valstybė apmoka iki 30,000 dol. metam. Asistentas gali gauti iki 13,345 dol. o senatoriaus asistentas net iki 16,300.

Kiekvienas kongresmanas gauna ofisą bent dviejų kambarių, o senatorius ir čia didesnis — penkių kambarių.

Gyvena Kongreso namuose, o jei ten nėra vietos, buto reikalui gauna 1200 dol. Jei iš Washingtono važiuoja namo, jam apmoka už mylią ten ir atgal po 20 cn. Bet tik vieną kartą per metus. Senatorius ir čia pranašesnis — jam apmoka dvi tokias keliones.

Kongresmanui paštas nemokamas. Jis dovanai gali užsisakyti ir gėlių iš botanikos sodo — gėlės gi priklauso prie reprezentacijos. Jis ir plaukus nusikerpa puse kainos — už 75 cn., o senatorius visai nemokamai. Turi dar ir kitokių privilegijų, kurių negali turėti tik pilietis.

Kiek iš viso Kongresas atsieina valstybei? Šie metai, kurie baigiasi birželio 30, atsieis apie 89 mil. Čia neįskaitoma sumų, kurios išeina dabar namų remontam —senato 23 mil. ir atstovų rūmų 66 mil. Kongreso normalių išlaidų 166,000 dol. tenka vienai Kongreso nario galvai. Tose išlaidose jo alga (22,500) sudaro tik 13 proc.

— Vienas pilietis buvo apkaltintas kultūros ministerį išvadinęs kvailiu. Teismas jį nubaudė 20 metų: 5 už ministerio įžeidimą, ir 15 už valstybinės paslapties išdavimą.

VELYKINĖS DOVANOS ARTIMIESIEMS LIETUVOJE

Talka Prekybos Bendrovė Londne jau paruošė Velykinių dovanų siuntinius. Jie yra trijų rūšių. Vieno siuntinio kaina, įskaitant visus mokesčius ir kaštus, tėra 100 dol. Jokių papildomų ar paslėptų mokesčių. Siuntinys tiesiog iš Londono pasiunčiamas į Lietuvą.

Užsakius du šios rūšies siuntinius ar daugiau — 10% nuolaida. Siuntinio užsakytojui persiunčiamas siuntinio gavėjo parašu pakvitavimas, kad siuntinys gautas Lietuvoje.

Velykinis dovanų siuntinys A 1 (Moterims)

1. 3 jardų 100% vilnonės medžiagos atkarpa kostiumui, pilkos, mėlynos ar juodos spalvų.
2. Pilnas komplektas siuvėjinių priedų moteriškam kostiumui.
3. 3 jardų velūro rūšies 100% vilnonės medžiagos atkarpa paltui, pilkos, mėlynos ar rudos spalvų.
4. Pilnas komplektas siuvėjinių priedų moteriškam paltui.
5. 3 jardų vilnonės Afgalinės rūšies medžiagos atkarpa suknelei, įvairių spalvų.
6. Plastinis lietpaltis.
7. Pora batukų, sportinio tipo, gero chromo odos, stiprūs ir praktiški.
8. Vilnonis megstinis, įvairių spalvų, dailaus mezgimo ir šiltas.
9. 2 gražios skarelės, viena vilnonė, antroji rayono. Abi dailiai raštuotos.
10. 2 cottono paklodės viengubai lovai.
11. 2 poros moteriškų apatinukų, 2 marškinukai ir 2 kelnaitės.
12. 2 poros moteriškų "Lisle" šilkinių kojinių.
13. Pora odinių pirštinaičių su šiltu pamušalu.

Šio siuntinio kaina tik 100 dol.

Velykinis dovanų siuntinys B 1 (Vyrams)

1. 3¼ jardo vilnonės 100% medžiagos atkarpa sekmadieniniam kostiumui, tankaus audimo ir stipri medžiaga. Mėlynos spalvos.
2. Pilnas komplektas siuvėjinių priedų vyriškam kostiumui.
3. 3 jardų 100% vilnonės medžiagos atkarpa paltui, mėlynos spalvos.
4. Pilnas komplektas siuvėjinių priedų vyriškam paltui.
5. Pora elegantiškų pusbačių, dvigubi padai, gerai išdirbto chromo odos, juodos ar rudos spalvų.
6. Vilnonis, dailaus mezgimo ir elegantiškas megstinis, pilkos ar mėlynos spalvų.
7. Vyriški sekmadieniniai viršutiniai baltiniai, poplino "non-iron" medžiagos.
8. Vyriški vilnoniai apatiniai baltiniai, ilgos kelnės ir pustrumpėm rankovėm marškiniai.
9. Šiltas grynos vilnos šalikas, lygių spalvų ar raštuotas.
10. Dailus kaklaraištis.
11. 2 porcs vilnonių kojinių.
12. Pora odinių pirštinių su šiltu pamušalu.

Šio siuntinio kaina tik 100 dol.

Velykinis dovanų siuntinys K 1 (Vyr. ir mot.)

1. 3½ jardo vilnonės medžiagos atkarpa vyriškam kostiumui, pilkos, rudos ar mėlynos spalvų.
2. Pilnas komplektas siuvėjinių priedų vyriškam kostiumui.
3. 3 jardų vilnonės medžiagos atkarpa moteriškam kostiumui, juodos, pilkos, mėlynos, rudos ar pastelinės spalvų.
4. Pilnas komplektas siuvėjinių priedų moteriškam kostiumui.
4. 4 jardų atkarpa raštuotos medžiagos suknelei, žalios, rausvos, mėlynos ar pilkos spalvų.
6. Vyriški sportiniai marškiniai.
7. Vilnonis moteriškas megstinis.
8. 3 jardai Corduroy medžiagos atkarpa vyriškom kelnėm, rudos spalvos.
9. 1½ jardo atkarpa Rayon-Gabardine, sijonui.
10. 6 jardų Corduroy medžiagos atkarpa, berniuko kostiumui ar kelnėms.
11. 6 jardų atkarpa mergaičių suknelėm, labai stipri ir lengvai išplaunama.

Šio siuntinio kaina tik 100 dol.

Nedelskite užsakykite šiandien, teliko 50 dienų iki Velykų.

TALKA PREKYBOS BENDROVĖ

1, LADBROKE GARDENS, LONDON, W. 11, GT. BRITAIN

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

BARAS IR RESTORANAS

Lietuviškos gamybos pietūs, vakarienės ir užkandžiai

GERIAUSI GĖRIMAI PIGIAUSIOMIS KAINOMIS

SPAUDOS KIOSKAS

Salės šokiams, vestuvėms ir kitokioms pramogoms prieinamomis kainomis. Lietuviškų organizacijų susirinkimams patalpos nemokamai. Visais reikalais kreiplamasi į klubo reikalų vedėją K. Vaitaitį.

280 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVergreen 4-9672

HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ

RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION

SAV. B. KUČINSKAS

35 So. 8th Street Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 7-2155 Resid. ILlinois 8-7118

BANGA TELEVISION

Sav. V. ZELENIS

3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

TELEFONAS: APplegate 7-0349

PARDUODAMA su NUOLAIDA:

- TELEVIZIJOS APARATAI,
- HI-FI FONOGRAFAI,
- ĮGROJIMO APARATAI (Tape Recorders),
- VOKIŠKI BEI VIETINIAI RADIJAI,
- ORO VĖSINTUVAI (air cond.) ir LANGAM VENTILIATORIAI

Taisoma Televizija, Radijas, Hi-Fi.

Darbas garantuotas, atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA.

DARBO VALANDOS: Kasdien iki 7 val. vak.
Pirmadieniais iki 6 val. vak.

AL'S TELEVISION SERVICE

Sav. AL. J. MISIUNAS

Taisoma Televizija, Radijas, Hi-Fi

Darbas garantuotas, atliekamas prityrusio techniko

101-23 112 ST. RICHMOND HILL 19, N. Y.

Darbo valandos: Kasdien iki 10 val. vak.

Telefonas: VIrginia 6-6895

AR JŪS NEPERMOKATE

už savo automobilio apdraudą?

Virš 21,000,000 automobilių savininkų moka daugiau, negu reikalinga.

Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras, Jūs esate kvalifikuotas:

Dideliam apdraudos sutaupymui, geresnei savo apsaugai ir greitesniam patarnavimui, reikalaujant nuostolių atlyginimo.

Kreipkitės:

ALBERT F. PETERS (PETRAUSKAS)

APDRAUDOS SPECIALISTAS

116-55 Queens Blvd. Forest Hills 75, N. Y.

Tel. VI. 3-1477

NAMŲ ADRESAS

106-53 95th Street Ozone Park 17, N. Y.

SAULĖTA, MALONU, PATOGU

Hollywoodo Apartamentuose

Tai gražiausia ir patogiausia vieta atostogoms. Jūs čia randate nuolatinę vasarą su skaidriu Atlantu ir lieknomis palmėmis. Apartamentai yra pirmos rūšies su visais patogumais. Kviečiame visus lietuvius atsilankyti. Neabejojame, kad būsite patenkinti.

Mr. & Mrs. Jos Yasauskis

1720-24 Buchanan Street, Hollywood, Florida

Jeigu siunčiate dovanų paketus į U.S.S.R.

užsitikrinkite, kad patarnavimą atliktų įgaliota firma ir kad jums reikėtų mokėti tik būtiniausiai reikalingas sumas.

Naudokitės tiesioginiai tik oficialiai įgaliotomis firmomis tokius siuntinius siųsti.

Įkainavimai ir patrnavimas visur tas pats

Kreipkites į kiekvieną šių firmų smulkesniai informacijai, gausite sąrašą ir kitų padalinių.

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.
220 So. State St., Chicago 4, Ill.
Tel. WAbash 2-3354

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
1991 Broadway, New York 23, N. Y.
Tel. LYceum 5-0900

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.
135 West 14 St., New York 11, N. Y.
Tel. CHelsea 3-2583

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
1590 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y.
Tel. INgersol 7-7272

UNION TOURS, INC.
1 East 36 Street, New York 16, N. Y.
MUray Hill 6-1155

DARBININKAS

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS.

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$6.00	Amerikoje metams	$6.00
Brooklyn, N. Y.	$6.50	Brooklyn, N. Y.	$6.50
Half year	$3.50	Pusei metų	$3.50
Foreign	$6.50	Užsienyje	$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUŽIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nesunaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

REDAKCIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel. GLenmore 5-7281

Katedros bokšte ir prie rotušės iškilo trijų spalvų vėliavos

Praeities įvykiai ne visi yra mirę ir palaidoti istorijos archyvuose. Kai kurie praeities įvykiai tebegyvena, nes veikia dabarties žmones, apsprendžia jų mintis, nuotaikas ir veiksmus. Vienas tų praeities įvykių yra Vasario 16, susijusi su valstybinės nepriklausomybės paskelbimu.

Vasario 16 įvykis ne visus vienodai veikia. Kurie yra laisvėje, mažiau jį pergyvena. Kam ateina į galvą branginti saulę, kai jos spinduliuose nuolatos gyvena. Net ima piktintis, kad per karšta. Kitaip saule džiaugiasi tas, kuris ją retai temato, o dar labiau jos ilgisi tas, kuris apie ja tik girdi, bet jos nemato.

Okupuotoje Lietuvoje Vasario 16 gyvesnė, gaivalingesnė nei tarp laisvėje esančių.

Kiek rizikos, pastangų, aukos skiria laisvėje esantysis Vasario 16 proga ir kiek to skiria gyvenantis nelaisvėje? Laisvėje esantysis nejaučia didelio reikalo ir savo laisvės siekimo demonstruoti. Kitaip yra su pavergtu.

Vasario 16 jam yra virtusi laisvės pasiilgimo simboliu. Laisvės pasiilgimą demonstruoti jam yra tiek pat kaip paukščiui dainuoti, kaip vaikui išsiverkti, kaip poetui kurti.

Jei nepareiškė savo laisvės pasiilgimo viešai, jis nejaučia savo asmenybę pareiškęs. Pro akmenį veržiasi diegelis į saulę. Pro draudimą veržiasi pavergtas žmogus pareikšti sau laisvės reikalavimo.

★

Okupacijos pirmame dešimtmetyje, kol veikė ginkluotas pasipriešinimas, Vasario 16 proga iškildavo tautinės vėliavos medžių viršūnėse. Kai ginkluotas pasipriešinimas baigtas, Vasario 16 proga vis tiek prasiveržia laisvės demonstracijos.

Kaip bolševikai stengiasi užslopinti Vasario 16

Pakartojame liudininkės pasakojimą, kokia forma 1957 vasario 16 Kauno jaunimas vidunaktyje pareiškė tuos nepriklausomybės pergyvenimus:

"Staiga pažadina mane didelis triukšmas. Dvylikta valanda. Laisvės alėjoj skamba Lietuvos himnas. Nakties tamsoje matau judančią masę. Dieve, tai jaunimas. Jo negalėjo uždaryti namų arešte. Giedodami Lietuvos himną, jie traukia į ....vykdomojį ....komiteta. Masės užpakalyje su šautuvais žygiuoja milicija ir kareiviai.... Tą naktį senamiestyje ant katedros bokšto ir prie rotušės išaugo trijų spalvų vėliavos.... Pasakoja taip pat, kad buvo daug suimta naktį ir rytojaus dieną" (Į Laisvę Nr. 15).

Nebuvo ten prakalbų, senatorių, kongresmanų sveikinimų, nebuvo koncertų nei dolerių rinkimo. Bet buvo ten dvasia, kuri turėjo pasirinkti vieną iš dviejų: riziką, kad būsi suimtas, tardomas, gal išsiųstas, arba užgniaužti savyje laisvės ilgesį ir jo viešai nepareikšti. Jaunimas pasirinko pirmąjį.

Nūdienėje Lietuvoje nepriklausomybės dvasia nėra nuslopinta.

★

O nuslopinti ją sovietinis režimas siekė visu okupacijos metu.

Pirmame okupacijos dešimtmetyje, 1947, buvo net specialiai masiniai trėmimai Vasario 16 laikui parinkti. Paskesniu metu buvo didelė propaganda, kad Vasario 16 simboliu reiškiamas nepriklausomybės skelbimas tai ne "liaudies", o imperialistų, "interventų" padaras. Kai tai negelbėjo, pereitais metais labiausiai buvo kišamas Vasario 16 pakaitalas, surogatas — buvo kuo iškilmingiausiai švenčiama gruodžio 16. Ta gruodžio 16 norėjo išreikšti neva sovietinės Lietuvos paskelbimą.

Viena šešiolikta norėjo išstumti iš atminties kitą šešioliktą.

Vargiai tai pasisekė, jei Lietuvos kompartijos suvažiavime jau sausio mėn. A. Sniečkus kalbėjo, kad "buržuaziniai nacionalistai" komunizmo priešai "labiau negu kada nors anksčiau' mėgina pabrėžti "nacionalinės kultūros vystymą", "akcentuojama nacionalinė forma nepakankamai pabrėžiant socialistinį turinį". Esą jie nori išpūsti "nacionalinių ypatumų reikšmę', "nacionalinio atsiribojimo reiškinius". Tai esąs nacionalistų ginklas prieš "tarybinę santvarką".

Sniečkus mato, kad ir tarp komunistų "kai kurie draugai yra linkę žiūrėti į senas nacionalines tradicijas kaip į kažką neliečiamo".

Tai nepriklausomos dvasios augimas, ir ją Sniečkus smerkia.

★

Tenka sutikti su J. Vidzgiriu, kad "sovietinė okupacija, slopindama pavergtųjų tautų nepriklausomybės siekimus", "vis labiau žadina ir aistrina nepriklausomybės troškimą" ir kursto "kraštutines nepriklausomybės kryptis". Tai reiškia, jei Lietuvoje kyla neapykanta rusui, kyla noras nuo jo atsiriboti savo tautinio elemento pabrėžimu, — kaltas yra dėl to okupantas, kuris neleidžia reikštis natūraliai žmonių ir tautų prigimčiai.

O natūralus kelias yra šis: **"Kaip kolonijinės tautos turi pirma išsivaduoti iš svetimo jungo, kad galėtų kurti naujus lygybe ir teise paremtus santykius, taip lygiai ir Sovietų pavergtos tautos, tik atgavusios savo nepriklausomybę, bus pajėgios tapti vertingais platesnės tautų bendruomenės nariais" (Į Laisvę Nr. 16-17).**

M.

Vliko žodis Vasario 16

Broliai ir Sesės Tėvynėje, Sibiro tremtyje ir viso pasaulio išeivijoje,

Besitęsianti Lietuvos okupacija ir rusiškai bolševikiška prespauda visiems mums uždeda sunkų jungą. Vargstome ir skurstame tėvynėje, Kremliaus apiplėšti, prievartaujami ir išnaudojami, kad savo prakaitu ir darbo vaisiais tukintume mūsų krašto okupantą Sovietų Sąjungą; nekaltai kenčiame Sibiro tremtyje ar vergų stovyklose tolimoje šiaurėje, šalčio ir alkio žudomi, nesulaukdami išlaisvinimo valandos; o ir išblaškytieji po svetimas šalis, radę prieglaudą laisvajame pasaulyje, taip jau nėra apdrausti nuo vargo ir rūpesčių, o svarbiausia nuo ilgesio, kuris šaukia į gimtąjį kraštą, kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka, kur mūsų tėvynė graži Lietuva.

Visi kaip vienas žinome, kad kol Lietuva svetimųjų okupuota, kol mes patys nesame savo šalies šeimininkai, visiems mūsų vargams ir nelaimėms nebus galo. **Tik laisva lietuvių tauta savo nepriklausomoje valstybėje Lietuvoje gali užtikrinti visiems savo sūnums ir dukterims tikrą laisvę, teisingumą, socialinę lygybę, kultūrinį augimą ir gerovę.** Lietuvių tauta nenori vergauti maskviniam komunizmui ir nenori būti svetimųjų priklausoma. Ji nori laisvos, nepriklausomos ir lietuviškos Lietuvos. Ji nuo seniausių amžių buvo laisva ir 1918 metų vasario 16 dieną dar kartą patvirtino savo valią būti nepriklausoma ir niekad to savo apsisprendimo nepakeitė. Maskvos įvykdytoji 1940 metais Lietuvos okupacija ir priverstinis jos prijungimas prie Sovietų Sąjungos buvo nuoga Maskvos agresija, padaryta susitarus Stalinui su Hitleriu.

Tarptautinė teisė, tarptautinės deklaracijos, sutartys ir susitarimai ir laisvųjų Vakarų nepriklausomos Lietuvos valstybės suverenumo pripažinimas yra mūsų pusėje. **Maskvos agresija ir Lietuvos okupacija yra prieš mus, prieš visą lietuvių tautą.** Siekdami Lietuvos išlaisvinimo didžiai vertiname visas pastangas: diplomatines, politines, religines, ideologines, visuomenines, kultūrines, ekonomines ir kitas. Visų tų pastangų jungimas ir nukreipimas į vieną tikslą yra pirmoji sąlyga mūsų kovos už Lietuvos išlaisvinimą sekmingumo.

Gyvenamoji valanda stato mums daug reikalavimų kaip tautai, kovojančiai dėl savo valstybės nepriklausomybės atstatymo ir joje visų jos etnografinių žemių sujungimo. Mums ne vistiek, kaip bus išspręstas taikos ir Europos saugumo klausimas ir kaip bus pakreiptas Lietuvos likimas. Kas bus mūsų kaimynai, ypač Lietuvos kaimynas vakaruose. Kam bus priskirta lietuviškoji Prūsų dalis. Ar susitarimas tarp Vakarų ir Rytų dėl pasaulio ir Europos saugumo sistemos atneš Lietuvai laisvę ar bent daugiau galimumų laisvėjimo kryptim, ar Lietuva pataps tarptautinių mainų objektas, pažeidžiant visus teisėtumo ir moralės principus ir nusileidžiant brutaliai jėgai ir interesų spekuliacijai.

Lietuvos laisvinimo klausimas įgauna vis didėjančią globalinę reikšmę. Jis yra dalis visuotinės kovos tarp laisvės ir tironijos. Tiesioginiai ar netiesioginiai jis yra paliečiamas visur, kur Vakarai su Rytais susitinka — Jungtinių Tautų Organizacijoj, pasaulio didžiųjų Londone, Paryžiuje, Bonnoje, Vatikane, Viduriniuose ar Tolimuosiuose Rytuose, visur, kur siaučia šaltojo karo vėjai, sprogsta karštojo karo bombos, ar vyksta dirbtinė koegzistencija.

Visos mūsų tautos, kiekvieno jos nario pareiga ir atsakomybė budėti visur ir nuolat. Budėti ir vieningai suderintai veikti, kad Lietuvos gyvybiniai interesai visur ir visuomet būtų apginti, kad abiejose geležinės uždangos pusėse kiekvieno lietuvio tautinis sąmoningumas būtų išlaikytas ir nuteiktas išsaugoti viltį, didinti pastangas ir būti pasiruošusiam aukotis Lietuvai laisvę atgauti ir atstatyti nepriklausomą valstybę.

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo keturiasdešimt pirmųjų metinių proga visiems tautiečiams siunčiame sveikinimus.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinime

Komitetas, Prezidiumas

1959 m. vasario 16 d.

PAMINKLAS žuvusiem už Lietuvos laisvę.

Vacl. Sidzikausko laiškas N. Y. Times

N.Y. Times penktadienį paskelbė Vaclovo Sidzikausko, Jungtinių Pavergtos Europos Tautų laikinio pirmininko, laišką, kuriame jis pasisako kritiškai dėl Times vedamajame paskelbto plano Europos padėčiai išspręsti.

Laiškas nurodo, kad Times iškėlė teisingą prielaidą — separatinės derybos tegali būti tik nenaudingos Vakaram. Tačiau praktiška išvada tai prielaidai prieštarauja, kada Times siūlo ribotis tik derybom dėl Vokietijos. Laiškas prikiša laikraščiui, kad jis **rytų ir vidurio Europos sovietų pavergtom valstybėm nori paneigti teisę laisvai pasirinkti valdymosi formą, kurioje jos norėtų gyventi.**

Times siūloma saugumo sutartis tarp Nato ir Varšuvos pakto valstybių tik stiprintų komunistinį bloką, nes pripažintų tame bloke esančias vyriausybes, kurių kai kurios šiandien dar nėra pripažįstamos.

Tarp jėgų, kurios lig šiol palaiko Vakarų saugumą, laiškas mini Amerikos karinę ir moralinę tvirtą jėgą. Bet laiškas čia pat klausia: **ar Amerika išlaikys savo moralinę jėgą, jei ji laužys savo iškilmingus įsipareigojimus? Ar rytų Europos apleidimas, numatomas saugumo sistemoje, kurios dalyviai būtų Varšuvos pakto ir Nato jėgos, nesudarys įspūdžio, kad Amerikos politiką apsprendžia tikslingumas labiau negu principai?....**

Pasijutę apleistos ir bejėgės tos tautos lengvai gali būti pastūmėtos nusilenkti komunizmui ir pasiduoti pasyviai rezignacijai, jei dar ne blogiau.

— Sovietų pilietis mirė, ir velnias davė jam pasirinkti: ar į komunistinį pragarą, ar į kapitalistinį. Pilietis pasirinko: geriau jau į komunistinį, nes ten tikriausiai bus kuro trūkumas.

Kotryna Grigaitytė

MEDŽIOKLĖ

"Šitaip yra atplėšiamas mano sūnus' — apsigręžia Gintautienė nuo lango ir dingsta kambario gilumoje. O ji, ta svetimoji, bučiuoja Antaną dar, ir dar kartą. Išlipus jam ties namais, dar pamojuoja ir sušunka:

— Good by, Tony!

Baltas automobilis per girgždantį sniegą nušvilpia gatve. Antanas ilgai trypia už durų, valo kojas, lyg nedrįsdamas eiti vidun. Motina dar niekad nėra jam priekaištavusi už tai, kad vaikas nebūtų pagrobtas svetimtautės. Kiekvieną kartą jos judėsiai pasidaro staigesni ir rankos kiek suvirpa, kai telefonuoja Žanetė.

Prieblanda nuteka stogais, pridengia langus. Židinys pilnas žarijų. Motina sėdi jo atošvaistoje, ant žemos kėdutės, rankomis kelius apsikabinusi. Paprastai tokiu laiku ji būdavo virtuvėje. Pasilenkęs pabučiuoja motinai į smilkinį.

— Kaip gera prikūrentame bute, kai lauke medžiai braška nuo šalčio, — džiaugiasi jis. Gal nesijauti gerai, mamut, — susirūpina.

— Ačiū, sūnau. Viskas gerai. Vakarienė stovi šiltai orkaitėje. Šiandien užtrukai....

—Tarėmės su Žanete dėl medžioklės. Ak, mamuliuk, puikiausia sutvarkyta: ir šautuvas ir leidimas!

— Ir visa kita, mano žiburėli, tiesa? — dviprasmiškai nusišypso. — Na, gerai, esime valgyti.

Ji nevikriai pakyla nuo židinio, nuleidusi galvą bei rankas pareina dar vieną kambarį ir išnyksta virtuvės tarpduryje. Jie taip yra pripratę skaityti vienas kito mintis iš judėsių, eisenos, net menko atsidusimo, jog Antanas pastebi, kad motina lyg nesava. Jis nenuseka paskui virtuvėn, kaip dažnai atstikdavo, o sėdasi jos vieton priešais židinį.

"Ji dengė mane savo krūtine nuo liepsnos ir kulkų," — mąsto jis. —'Ji tempė mane sunkesnį už betkokį ryšulį iš vieno kontinento į kitą. Ir nieko mes daugiau neturime, kaip vienas kitą. Nelengva "operacija" teks mano vargšei mamai, jeigu iš tikrųjų taip bus, kaip svajoja Žanetė. O ji labai drąsi savo svajonėse ir jų neslepia.'

— Jau sriuba ant stalo, — pasigirsta iš virtuvės. Motina nepridėjo žodžių "mano briedi", kaip paprastai užbaigdama sakinį, kai yra gerai nusiteikusi. Jos balsas, atrodo, kimus "Iš tikrųjų gal ji nusišaldžiusi,' — mąsto jis. — Baltiniai padžiauti lauke, juk plikomis rankomis tai atlikta".

— Mama, galėjai padžiauti baltinius rūsyje. Šitaip juos šlapius kabinant galima greit peršalti, — lyg ir pabara sūnus, sėsdamas prie stalo.

— Lauke geriau išdžiūsta, jie prisigeria saulės ir oro.

— Rytoj aš matysiu tiek daug saulės ir oro, — staiga atsimena jis. Braidysiu po sniegą aukštais batais, dėvėsiu raudoną švarką bei kepurę, o nuo šūvių aidės visas miškas.

— Saulės ir oro ....pratęsia Gintautienė žodžius ir pakelia į sūnų akis. — O, ar pagalvoji, mielas vaike, kad kažkas dėl tavo rankos vikrumo paskutinį kartą regės saulę ir orą. Juk tai vistiek yra gyvybė, žmogaus, žvėrelio, paukščio.

Baltas skląstymas, įsibrėžęs tamsiuose Gintautienės plaukuose, šviečia lyg sniego takas tamsiame miške, nakties vidury. Sūnus šypsodamos žiūri į ją.

— Žinau, žinau, mama, tu negali net vištos papiauti, — nusijuokia jis. — Bet mes juk ne brakonieriai, mes neprasilenkiame su įstatymu, mes, sakyčiau, palaikome tvarką miškų gyventojų tarpe.

— O man visa tai primena kitą medžioklę ir tuos, kurie sumedžiojo tavo tėvą. Tuos raudonuosius....

— Ak, mama, tu vis nepermaldaujamai liguista.

— Atleisk, sūnau. Mano paskirtis buvo šioje žemėje gyvybę duoti, bet nenaikinti. Gal šiuo mano liguistumu yra svarstyklės išlyginamos. Juk aš nesulaužysiu įstatymų kaip šluotražio ir neužtvenksiu laiko, kuris atneša žydėjimą ir purvą drauge. Aš pasilieku visiškam savo bejėgiškume.

— Nesuprantu, mama, ką tu nori pagaliau pasakyti?! — jis pradeda nervintis.

— Et, tai mažmožis, vaikeli, — numoja ranka. — Nei aš draudžiu nei atkalbu. Ateina mintis į galvą ir pasakau. Juk kiekvieno žmogaus jausmų gama nėra ta pati. Geriau kalbėkimės apie ką kitą. Atsimeni Nidos pajūrį, gražiąsias kopas ir mažytę savo draugę Nijolę?

— Šiek tiek. Ir kodėl kaip tik dabar turiu visa prisiminti?

— Kas gražaus yra pasaulyje, visada laikyk atmintyje. Kur gi tu rasi gražesnį pajūrį, kaip mūsų Neringa? Čia atvažiuodavo poilsiui net kino žvaigždės iš Hollywoodo. Jos apvažinėja visa pasaulį, ir jos tvirtino, kad Nidos kopoms bei pajūriui niekas prilygti negali. Šiuos vaizdus man jautriai priminė gautas laikraštis. Ir žinai, kokiu keistu būdu? Ten yra parašyta apie Nijolę. Štai, žiūrėk, — paduoda jam laikraštį. — Iš tos mažytės išaugo lieknutė, aukšta švelnių bruožų mergina. Ar gali būti dailesnė lietuvaite reprezentacijai tautiniuose rūbuose!

Antanas lėtai nuleidžia akis į savo buvusią draugę, kuri stovi grakščioje šokio pozoje.

— Argi čia ta pati Nijolė, kurią buvom paėmę atostogauti į vasaros namelį Nidoje? — maloniai nustemba.

— Taip. Tai ji. Tuo metu gandras suko apie jos tėvų namus ir jiems buvo neparanku palikti Kauną. Kai grįžome, Nijolė rado namie mažą broliuką. Ką manai, tiek metų kai nesimatėt. Jie Amerikon atvažiavo iš Prancūzijos, o mes, kaip žinai, iš Austrijos. Taigi, nesimatę nuo Lietuvos laikų. Ji dabar jau turi mažiausia septyniolika metų. Mes su jos motina buvome geriausios draugės. Kol Nijolė nepapuolė į spaudą, nieko nežinojau, kur jie yra, — kalba ji padrikusiais sakiniais, lyg negalėdama aprėbti minčių gausumo. — Atsimeni, kai judu slaugėt anuomet nulaužta koja strinelę? Nijolė verkė dėl to, o tu ją raminai. Čia rašo, kad ji dabar puiki diletantė, parengimuose programos pranešėja ir tautinių šokių vadovė.

— Ir.... dar atstovauja seną madą su ilgom kasom, to dar nepridėjai, mamučiuk, — gudriai pasišaipo.

— Ji atstovauja grožį ir protingumą visa savo būtimi. Tuo mes greit įsitikinsime.

— ?

— Pakviečiau juos mus aplankyti.

— Dar toliau, dar gražiau. Ir važiuos jie iš Chicagos žiemos metu tokį ilgą kelią į šiaurę?

— Nijolė prie vairo protarpiais tėvą pavaduos. Ji jau turi leidimą.

— A, tai ne tokia "old-fashioned", kaip aš maniau, — suniurna lyg pats sau, žiūrėdamas į laikraštį.

— Sadauskai atjaučia mūsų vienišumą, kur visai nėra lietuvių. Suprask, sūnau, tu jaunas, tu turi savo draugų, o aš svetima tarp svetimų. Net susikalbėti vos galiu su vietiniais žmonėmis. Tai koks man čia gyvenimas! Nijolės tėvai pirkosi namus dviejų butų. Kviečia apsigyventi pas juos.

(Bus daugiau)

Vasario 16 slaptas minėjimas

pirmosios bolševikų okupacijos metu Vilniuje

Vasario šešioliktoji 1919 metais buvo sekmadienį. Vilniuje lietuviam tai "buvo kartu džiaugsminga ir liūdna diena" — rašo kan. Povilas Dogelis savo prisiminimuose (1936). Džiaugsminga, nes Lietuva prieš metus buvo pasiskelbusi nepriklausoma ir kūrė savo tautinę valstybę. "Liūdna, nes Lietuvos sostinėje Vilniuje sėdėjo bolševikai. Jie nuplėšė nuo Gedimino kalno plevėsuojančią Lietuvos vėliavą ir Tarybos vėliavai (Jurgio prospekte, Red.) padarė begėdišką operaciją, išpiaudami lietuviškus ženklus ir ant tos pačios medžiagos pritaisydami savo ženklus. Pasireikšti betkokiam Lietuvos Nepriklausomybės judėjimui bolševikai griežčių griežčiausiai draudė. Kad ir suvaržyta lietuvių dvasia, tačiau prasiveržė iš bolševikų varžtų 16 vasario. Sumanyta tą džiaugsmingą dieną paminėti viešu vakaru. Apie leidimą nė kalbos negalėjo būti. Bolševikai jo neduos. Tat ....reikia slaptai rinktis.".

tinių jėgų Vilniuje komisaru. Jisai, darydamas mitingus, nuolatos kalbėjo kariuomenei apie greitą paėmimą Kauno ir visos Lietuvos ....Kai jie baugino užimsią Lietuvą, mūsiškiai visomis jėgomis organizavosi, stiprinosi, šarvavosi".

Vilniuje buvo susiorganizavusi ir veikė slapta Lietuvių Liaudies Sąjunga. Ji susidėjo iš kuopelių po 10 žmonių. Kuopelių ryšininkais daugiausia buvo Vilniaus moksleiviai. Jiems buvo duotas įsakymas žodžiu išnešioti žinią, kad šv. Mikalojaus bažnyčioje bus pamaldos, o vakare sutartoje vietoje — minėjimas. Sekmadienį pamaldų niekas sukliudyti negalėjo. Bolševikai dar nebuvo spėję griebtis prievartos prieš kunigus ir bažnyčias. Tačiau masinis susirinkimas buvo pavojingas.

Gausus uždaras minėjimas

Žmonėm buvo patarta rinktis nurodyton vieton nedideliais būreliais — po kelis. Pastebėję, kad priekyje eina kelei-

ta, didelė ar maža, turinti teisę laisvai savo gyvenimą tvarkyti. Priminė žilają Lietuvos praeitį, vėliau užklupusias nelaimes, pasiryžimą vėl atkurti savo valstybę. Siekimas ją užgniaužti esąs neteisėtas ir nesutinkąs su revoliucijos skelbiamais laisvės šūkiais. Mums tesąs vienas šūkis: "Lietuva, tėvyne mūsų".... nuskambėjo himnas.

Išdavimas ir areštai

Meninei programai besibaigiant, prie durų pasigirdo klegesys. Pasirodė bolševikai. Užstojė išėjimą, apgraibinėjo išeinančius, surašinėjo iš pasų vyrus, kai kuriuos statė kampan. Ką išskirti, nurodinėjo vienas lietuvis, toks nuošaša. Man jis krito į akį. Ir kan. P. Dogelis savo prisiminimuose pastebi:

"Būta šnipų.... Užrašė ir mane. Supratome, kuo čia kvepia. Buvau laisvas po pirmųjų Nepriklausomybės iškilmių tiktai parą. 10 valandą nakties Oranžerijos gatvelėje Nr. 3 mano sapnus pertraukė įsibraudami į mūsų butą bolševikų slaptosios policijos agentai.... Įsakė rengtis ir eiti su jais".

Tą naktį buvo suimta ir daugiau lietuvių: vieni dėl Vasario 16 iškilmių, kiti kaip žinomi veikėjai. Tarp areštuotojų, pasodintų į Lukiškių kalėjimą, buvo kun. J. Vailokaitis, kun. M. Reinys (vėliau Vilniaus arkivyskupas), F. Bortkevičienė, V. Stašinskas, Liudas Gira ir k.

Raudonoji blakė

Lukiškių kalėjime "Girai nieztėjo pirštai ką nors rašyti. Išgalvojo leisti juokų laikraštėlį.... ranka rašytą. Kadangi pas

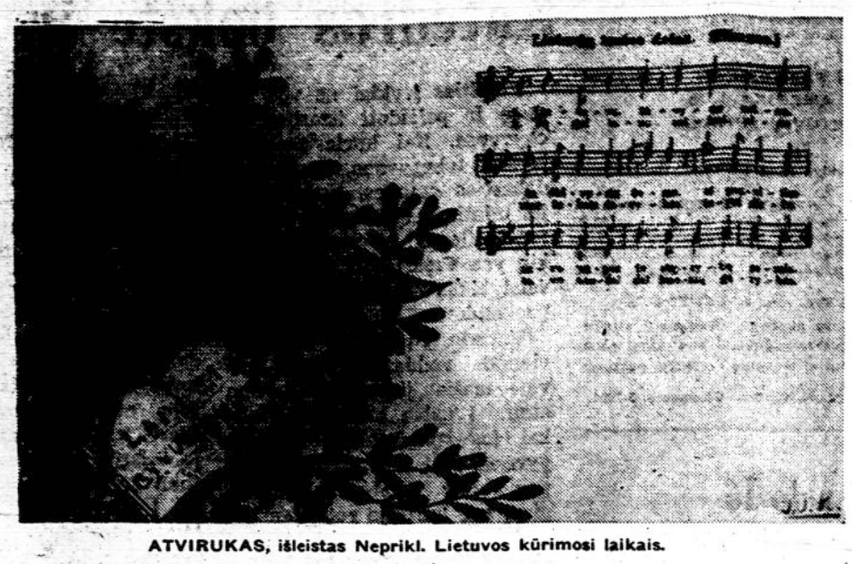

ATVIRUKAS, išleistas Neprikl. Lietuvos kūrimosi laikais.

bolševikus viskas raudona, tai ir tą laikraštį reikėjo pavadinti raudonai. Vardas dar turėtų atitikti bolševikų dvasią. Blakė, žmogaus kraują gerianti, kaip tik tiko tam laikraščiui pavadinti. Taigi, juokų laikraštis, L. Giros redaguotas, buvo pavadintas Raudonoji Blakė".

Kai 1940 metais antrą kartą bolševikai įsibrovė į Lietuvą, Liudas Gira jau buvo susidėjęs su raudonom blakėm: Kaune ėjo iš kalėjimo vaduoti vadinamųjų politinių kalinių, žygiavo gatvėmis su jais susikabinęs, pasidarė švietimo viceministeriu, eilėmis rašė panegirikas bolševikam, savo retą barzdelę kratydamas gyrė Staliną ir bolševizmą. Pabėgęs su rusais į Maskvą, grįžo su trečiuoju bolševikų įsiveržimu į Lietuvą 1944 ir Vilniuje mirė. Pasakojama, kad prieš mirtį šaukęsis kunigo, bet raudonosios blakės neprileidusios.

Plėšikai su raudona žvaigžde

Bolševikai pirmąjį kartą į Vilnių įėjo Trijų Karalių šventės išvakarėse — iš sausio 5 į 6. Kai rytą pakilome, baltam apšarmojusiam mieste pasirodė kai kur raudonos dėmės, it sukrekėjusio kraujo. Giedri Trijų Karalių šventė su balta žvaigžde buvo sudrumsta raudonojo antplūdžio.

Tuo tarpu tas plūsmas buvo stipresnis už gyventojų pasipriešinimą. "Tame susirėmime buvo keletas komunistų nušautas, kad to žmogaus jau neperkalbėsi ir kad už jo pečių stovi kiti — rusai.

Iš lietuvių stovėjo greta Kapsuko dar Zigmas Aleksa-Angarietis (vidaus reikalų komisaras, areštų vykdytojas), Vaclovas Bielskis (žemės ūkio komisaras), Vaclovas Biržiška (švietimo), dr. Andrius Damaševičius (sveikatos), rabino mokslus ėjęs Simanas Dimenšteinas (darbo) irk. Gal kai kurie iš jų ir padėjo lietuviam, kaip kartais parašoma, tačiau be savanorių aukos ir kraujo Nepriklausomoji Lietuva nebūtų nuo "kapsukinio patriotizmo" apsigynusi. S. Suž.

— Partijos politrukas sugrįžo iš kelionės po Vakarus ir pasakojo apie nepaprastai blogas ūkines sąlygas Danijoje. Vienas iš buvusių drauge su juo nustebo ir sako: "Bet, drauge, ten languose visko pilna". Politrukas atsikirto: "O taip, tai tiesa, bet danai neturi pinigų tiem dalykam pirkti, dėl to languose ir pilna'.

ka Vilniuje darosi prasta, nes siautėja svetimieji, o Lietuvos vėliava draskoma. Kapsukas į tai atsakęs, kad visą savo amžių kovojęs dėl raudonos vėliavos, tai dryžos spalvos negalįs pakęsti, o plėšikavimas esąs tik laikinis. Vaižgantas supra-

"Patriotas" atėjo karti....

Tuo metu Vilniuje gyvenęs kun. Juozas Tumas-Vaižgantas, žmogus optimistas, it vaikščiojusi tarp žmonių šypsena, nuėjo pakalbėti su komisarų pirmininku Vincu Kapsuku. Jį pažino dar iš caro laikų, kai abu kovojo su žandarais. Vincas Mickevičius —Kapsukas slapstėsi ir klebonijose. Vaižgantas savo raštuose apie tai užsimena ir pastebi: "tavo duoną valgė ir tave koliojo". Išsikoliojo jis su kun. J. Tumu ir 1919 metais. Girdi, "Kauno buržujų valdžia pastoja kelia raudonajai armijai pereiti į Vokietiją, kur laukia spartakai; su jų pagalba bus galima ir visą Europą užimti; reikia pirma tiktai iškarti Kauno buržujus". Kai kun. J. Tumas pastebėjo, kad Kaune susitelkę lietuviai patriotai rūpinasi Nepriklausomą Lietuvą atstatyti, tai Kapsukas pašoko šaukdamas: "Aš taip pat patriotas, bet kitoks; man rūpi socialistinė Lietuva sąjungoje su Rusija, o ne buržuazinė; Tarybų Lietuva turės laisvę, gerą valdžią ir tvarką". Tada kun. J. Tumas nurodė, kad tvar-

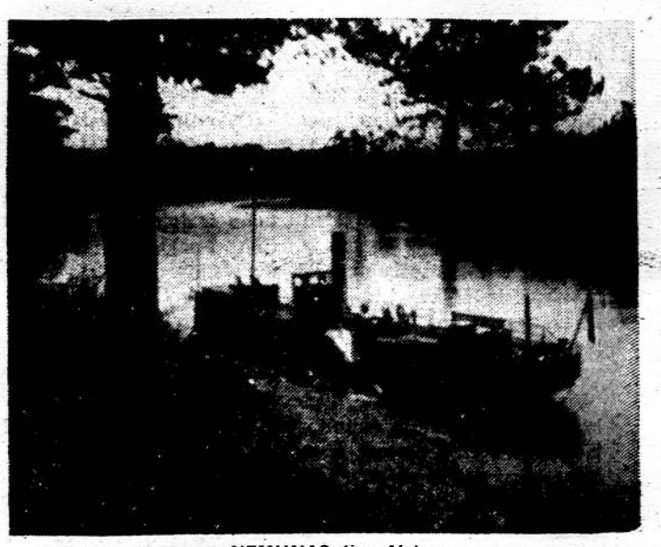

NEMUNAS ties Alytum

ŽVEJYS Nidoje

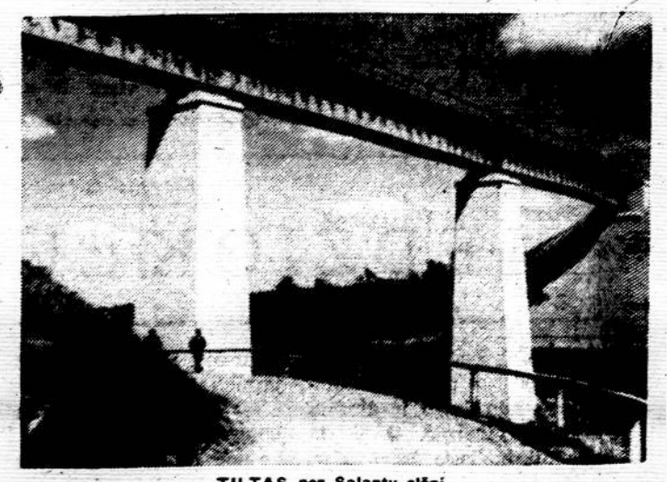

TILTAS per Salantų slėnį

NEŽINOMO KAREIVIO kapas Karo muziejaus sodelyje Kaune; dabar kapas išniekintas, paminklas nugriautas.

KAUNO miesto rotušė

ŠVENČIONIŲ bažnyčia

Slapta liaudies sąjunga

Bolševikai Vilniuje sėdėjo jau šeštą savaitę. Per tą laiką net ir tie, kurie buvo jų laukę, nusivylė. "Rusijoje nesant pakankamai maisto, bolševikų kariuomenei užėmus Vilnių, pilnas miestas primarmėjo iš Rusijos civilių žmonių — pėsčių ir važiuotų. Kareiviai iš žmonių rekvizuotus maisto produktus dalindavo saviems burliokams.... Gyvenimas darėsi kaskart vis sunkesnis". Dėl to ypačiai širdo lietuviai, o lietuviam akis badė ir lenkai, kad lietuvis "Mickevičius Kapsukas buvo vyriausiu visų komunis-

tas, turėjo dėtis einą kita kryptimi ir palaukti, kol anie sueis kieman. Įeiti reikėjo iš kiemo, tamsiais užpakaliniais laiptais. "Prigužėjo pilnutėlė salė ištroškusių Lietuvą pagerbti ....Vakaras su karštomis prakalbomis ir dainomis praėjo pakelta nuotaika. Tautos himnas nuskambėjo milžinišku džiaugsmu".

Programai prasidėjus istorikas Ignas Jonynas, vėliau Kauno universiteto profesorijus, dabar jau miręs, nupasakojo kelią į laisvę mažųjų tautų — Belgijos, Olandijos, Šveicarijos. Jos gražiai tvarkėsi, — sakė, — karų nekelia. Kiekviena tau-

LIETUVOS kariuomenė Vilniuje 1939 metais.

MNIJOS upės tiltas

KEDAINIAI. Akvarelė A. Skliriaus

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija

Po Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos atkūrimo naujai išrinktoji Centro Valdyba tuojau pradėjo darbą. Visiškai neturėdama lėšų, ji negalėjo greit išplėsti savo veiklos. Pagaliau, Akademijos veikla labiau reiškiasi atskirų akademikų kūryba, kaip valdybos apsukrumu. Ilgokai užtrukusi tyla gali sudaryti įspūdį, kad su valdybos rinkimais viskas ir baigėsi. Centro Valdybai teko nemaža pasidarbuoti ir jau daug laimėti, ką verta ir visiems nariams, pranešti, kaip pirmuosius žiedus, kuriuos, reikia tikėtis, seks dar gausesni vaisiai.

Centro Valdybai rūpėjo atnaujinti senąsias Akademijos tradicijas. Iš tokių jos organizacinių pastangų pirmon eilėn minėtinas 1957 spalio 2-4 Romoje suruoštas Akademijos narių suvažiavimas, kuris savo pasisekimu pranešė ir pačias drąsiausias Centro Valdybos viltis. Suvažiavimo pasisekimas sustiprino pasiryžimą ateityje šaukti suvažiavimus kas treji metai, kaip buvo įprasta Lietuvoje. Ateinantis suvažiavimas nuspręsta šaukti Chicagoje jam jau ruošiamasi. Įvykusio "Suvažiavimo Darbai" jau paruošti spaudai, parūpintos lėšos. Rinkinys greit bus atiduotas spaustuvėn.

Prel. Pranciškaus M. Juro lėšomis buvo atnaujinta Akademijos leidinių serija. Neseniai jo dosnumu buvo išleistas penktasis (pirmasis tremtyje) Akademijos leidinys: kun. Dr. Juozo Vaišnoros, M.I.C. studija **Marijos Garbinimas Lietuvoje.** Be to, jau seniai paruošta prof. Dr. Zenono Ivinskio studija apie Merkelį Gedraitį ir jo laikų Lietuvą. Betrūksta, gavus naujos medžiagos iš Lietuvos, tik smulkių papildymų, kuriuos profesorius atliks baigęs ruošti Baltų Instituto užsakytą Lietuvos istorijos šaltinių leidimo darbą.

Suminėtinas ir pirmasis Akademijos mėginimas išeiti į tarptautinę plotmę. 1958 lapkričio 30, Romoje, Gregorijanos universitete buvo prof. Dr. Juozo Ereto labai pasisekusi paskaita apie Stasį Salkauskį, kaip Solovjovo filosofijos Vakarams tarpininką. Paskaitoje, be Jo Eminencijos kardinolo Pizzardo, Gregorijanos universiteto ir Orientalinio Instituto rektorių, dalyvavo daug Romoje gyvenančių profesorių, vokiečių, belgų, prancūzų, ispanų, italų ir kitų tautybių bei būrys studentų.

Malonu dar pranešti, kad surasta reikiamų lėšų Akademijos Metraščio leidimui. Jau nuo pat Akademijos atkūrimo laikų daugelis narių pageidavo, kad būtų leidžiamas Akademijos Metraštis. Kiti net nusiskundė, kad nėra kur spausdinti savo studijų. Ir šitas trūkumas pašalintas. Todėl šita proga maloniai prašomi Akademijos nariai, turintieji mokslinių straipsnių ar ilgesnių studijų, arba norintieji ateityje jų paruošti Akademijos, Metraščiui, nedelsiant rašyti Centro Valdybai ir tuo palengvinti Metraščio leidimo organizavimo darbą.

Nėra abejonės, kad gražiai pradėtas Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos darbas, Dievo laiminamas, netik eis pirmyn, bet augs ir klestės. Tačiau, kad pažanga būtų didesnė ir greitesnė, nuoširdžiai prašomi visi Akademijos nariai sutartinai prisidėti, ar straipsniais ir studijomis, ar pinigine parama, ar narių, ypač narių rėmėjų Akademijai verbavimu.

A. Liuima S.J.
LKM Akademijos Centro Valdybos Sekretorius

ATSIŪTA PAMINĖTI

Aloyzas Baronas — Mėlyni karveliai, apysakaitės jaunimui, išleido Terra, iliustravo Gražvydas Botyrius, 71 psl., kaina nepažymėta.

KUN. J. KARALIUI 70 METŲ

Šv. Jurgio liet. parap. Shenandoah, Pa., **Klebonas kun. J. Karalius** vasario 4 tyliai paminėjo savo 70 metų sukaktį. "Labiau norėtum, kad neprimintų amžiaus metų" — pareiškė. Bet vietiniai kunigai ir keletas svečių ta proga jį aplankė ir pasveikino palinkėjo toliau stiprios sveikatos ir sekmingos veiklos Bažnyčiai, kraštui ir tėvynei. Kunigų Vienybės vardu sveikino kun. Juozas Nevarauskas, K.V. vietos apylinkės pirmininkas. Buvo atvykęs taip pat Philadelphijos ilgus metus buvęs jo pagalbininkas kun. Jonas Lukšys, kurs išreiškė savo sveikinimus ir vadovavo draugiškam "Ilgiausių ir laimingiausių" metų giedojimui. Kun. B. Danis, iš Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolyno Elmhurst, Pa., atvežė savo ir seserų sveikinimus. Kun. Juozas Čeponis sveikino Lietuvių dienos komiteto ir visų apylinkės lietuvių vardu.

KUN. JUOZAS KARALIUS

Kun. Juozas Karalius gimė 1889 vasario 4 Jeseniaukos km., Lazdijų valsč. Seinų apskr. Amerikon atvyko 1901. Čia mokėsi šv. Baromėjaus kunigų seminarijoje Overbrook, Pa., ir katalikų universitete Washingtone. Kunigu buvo įšventintas 1919 gruodžio 20. Buvo vikaru šv. Pranciškaus par. Minersville, Pa., administratorium — Šv. Jurgio par. Shenandoah, Pa. Vėliau buvo patvirtintas klebonu ir tas pareigas eina ligi šiol. Kitų metų rudenį bus jau 30 metų, kaip klebonauja Shenandoah, Pa.

Be pastoracinio darbo, gyvai reiškėsi lietuviškoje visuomeninėje veikloje. Yra buvęs daugelio organizacijų steigėju, vadovu ir nariu; ir dabar tebeprikląuso visai eilei organizacijų. Daug rūpinosi ir tebesirūpina Lietuvos reikalais.

Nuo 1914 aktyviai bendradarbiauja spaudoje. Daug rašė Garse, Darbininke, Drauge ir kituose laikraščiuose. Lietuvos klausimais taip pat rašė amerikiečių spaudai. Lietuvių literatūrai praturtinti yra skyręs premijas už religinio — tautinio turinio rašinius ir vertimus. Pats yra išvertęs vysk. J. Sheeno "Sūnus palaidūnas" ir parašęs brošiūrą "Jaunuomenės auklėjimas". Stambia suma parėmė St. Šalkauskio biografijos rašymą. Veikalą jau baigia spaudai ruošti prof. J. Eretas Šveicarijoje.

Gerbiamam Jubiliatui nuoširdūs sveikinimai ir linkėjimai parapiečių ir apylinkės kunigų.

Rs.

Norite geros—meniškos fotografijos
portreto, šeimos, vaikų, įvairių progų,
vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.
nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS
gyv. 422 Menahan St., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

NEW JERSEY gub Robert Meyner pasirašo Lietuvių dienos deklaraciją. Sėdi: I. Trečiokienė, gub. R. Meyner, p. Dilienė; stovi V. Dilis, adv. Silvestravičius. Nuotr. V. Maželio.

MASKVA BIJOSI, O HARTFORDAS PASIKVIEČIA

Neseniai gautame iš Lietuvos laikraštyje komunistai vaizduoja E. Devenienę, kaip pasakų raganą, skraidančią ant ližės ir kačergos. Pasakomis apie raganas paprastai gąsdinami vaikai. Maskva seka senąnuobodulio pasaką apie išdavikus ir liaudies priešus, kurių sąrašan yra įtraukta ir Devenienė. Lietuvos komunistai tai pasakai suteikė tiktai iliustracijas —taip iš E. Devenienės pasidarė ragana.... Ji užkliūva nebe pirmą kartą.

Kodėl komunistai bijosi E. Devenienės? Ogi todėl, kad ji daug matė, žino ir žinodama netyli.

E. Devenienė daug matė, kai ieškojo savo bolševikų išvežto į Sibirą vyro. Ji žino daug, nes ištisą eilę metų, dirbdama Balfe, Alte, Vlike ir kitose organizacijose, buvo ir tebėra visuomeninio ir politinio gyvenimo sūkuryje. Ji netylėjo, nes pirmoji iškėlė mintį kreiptis į Amerikos vyriausybę, kad oficialiai ištirtų bolševikų padarytus nusikaltimus okupuotame Pabaltijy. Po kelių metų jos idėja buvo realizuota Kersteno komisijos.

Gal dėl minėtų, o gal ir dėl kitų priežasčių komunistai bijosi E. Devenienės, o Balfo Hartfordo skyrius ją pasikvietė skaityti paskaitą Vasario 16 minėjime.

Minėjimas įvyks vasario 15 d., lygiai 2 val. p.p., lietuvių parapijos mokyklos salėje.

Tą pačią dieną E. Devenienė skaitys paskaitą ir New Haven ir dėlto jau 3 val. turi palikti Hartfordą. Dėl tos priežasties Hartforde minėjimas prasidės labai punktualiai 2 val. p.p. Be paskaitos bus daf įvairi meninė programa.

10 val. ryto lietuvių parapijos bažnyčioje bus atlaikytos šv. Mišios už Lietuvą. Pamokslą pasakys kun. dr. V. Cukuras.

N-G.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Sodalietės vasario 1 dalyvavo mišiose, kurias atnašavo jų dvasios vadas kun. A. Dranginis. Po mišių šv. Alfonso salėje buvo pusryčiai, kuriuos parengė šv. Vardo vyrai. Susirinkime išrinkta valdyba šiem metam: pirmininkė —Florence Patrick, vicepirmininkė Katrina Vilčinskaitė, raštininkė Rūta Kližytė ir korespondentė Maria Hobner. Valdybos narėms buvo įteiktos dovanos.

K. Kačauskas, Baltimorėje gerai žinomas vienintelis lietuvis graborius, išrinktas Amerikos Lietuvių Atletų Klubo pirmininku šiems metams.

Vakarienė, kuri įvyko šv. Alfonso salėje vasario 8, suteigė progos gerai pasilinksminti prieš gavėnią. Laimėjimams buvo leista daug tortų ir kitų dovanų.

Tomas Marcin-Marcinkevičius Baltimorėje gerai žinomas veikėjas judėjimo teismo teisėjas, su žmona išvyko atostogauti į Floridą. Jis yra suspratęs lietuvis ir yis randa laiko prisidėti prie lietuviško veikimo. Jis padeda ne vienam lietuviui tuose reikaluose, kurie liečia jo tarnybą.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas prasidės iškilminga vakariene vasario 14, šeštadienį, Lietuvių Svetainės puošnioje salėje. Ruošia Lietuvių Taryba, kuriai vadovauja Tomas Grajauskas. Jis ir praves vakarienę, pristatys kalbėtojus. Invokaciją atkalbės veteranų kapelionas kun. A. Dranginis. Po vakarienės bus šokiai.

Vasario 15, sekmadienį, 10 val., šv. Alfonso bažnyčioje bus iškilmingos mišios už visus kenčiančius brolius ir seseris pavergtoje tėvynėje, ištremtus į Sibirą. Lietuvių Bendruomenė ruošia minėjimą, kuris bus Lietuvių Svetainėje 5 v. p.p. Kalbės dr. Domas Krivickas, meninę programą atliks šeštadieninės mokyklos vaikučiai.

Jonas Obelinis

IŠ VISUR

— **Padėka** Darbininkui: "Mūsų R.K. Moterų S-gos 5 kuopai Worcesteryje teko daug kartų kreiptis į Darbininką su skelbimais ir korespondencijom ir Darbininkas niekuomet savo patarnavimo mums neatsakė. Mums gi neturint vietinio laikraščio ir turint omenyje, kad Darbininkas aplanko beveik kiekvieną lietuvišką šeimą Amerikoje, Darbininko patarnavimas labai palengvino ir palengvina mūsų kuopos veiklą. Už Jūsų paslaugas ir prielankumą reiškiame Jums, pone Redaktoriau, ir visam Darbininko kolektyvui nuoširdžią padėką. Su pagarba: **Marcelė Watkins,** R.K.M. S-gos 5 kuopos pirmininkė; **St. Staniulienė,** sekretorė".

— **Darbininkui** paremti Lindeno Moterų S-gos kuopa, minėdama savo gyvavimo 40 metų sukaktį, paaukojo 10 dol. Amžinojo Rožančiaus Draugija, Angelų Karalienės parapijos Brooklyne, jau antrąjį kartą aukojo 5 dol. Darbininko leidėjai TT. Pranciškonai reiškia nuoširdžią padėką.

— **Marija, gelbėki mus,** Sibiro tremtinių ranka rašyta maldų knygelė, jau atspausdinta Immaculata Press spaustuvėje, Putnam, Conn. Išleido Ateitis. Sibiro tremtinės keturios lietuvaitės ją ranką parašė, iliustravo, įrišo ir 1953 m. vasario 16 d. persiuntė savo penktajai draugei Pranutei, kad šį "geriau galėtų kartu su mumis jausti, mąstyti ir garbinti Viešpatį". Įrašas simboliškas kaip lygiai simboliška data, kurią anos didvyrės mergaitės įrašė į maldaknygę. Pratęsiant aną mergaičių troškimą, jų maldų knygelė išleista 1959 vasario 16.

BRIDGEPORT, CONN.

Vasario 15 d., 4 val. po pietų parapijos svetainėje bus Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo šventės minėjimas. Kalbės svečias dr. Br. Nemickas iš New Yorko. Meninę programą išpildys parapijos choro solistai, kvartetas ir pora jaunų akordionistų. Programa bus trumpa ir linksma, įžangos mokesčio nebus. Visi Bridgeporto ir apylinkių lietuviai yra maloniai kviečiami dalyvauti.

Bridgeporto Alto skyriaus valdyba.

DARBININKO SKAITYTOJAM

DARBININKO administracija labai prašo neuždelsti atsilyginti už laikraštį. Raginimas sudaro naujas išlaidas, o nudelsimas atsiliepia laikraščio leidimui.

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N.Y.

Prašau pratęsti prenumeratą 1959 m.

Vardas ir pavardė .....

.....

Adresas .....

.....

Prašau siuntinėti Darbininką (pažįstamam, neturtingiem, ligoniam)

Vardas ir pavardė .....

.....

Adresas .....

.....

Siunčiu:

už prenumeratą $....., aukų $..... Viso $.....

(Data) (Parašas)

ALICE STEPHENS DAINININKĖS

maloniai kviečia atsilankyti jų ruošiamam operų vakare
VASARIO 21, ŠEŠTADIENĮ, 8 V. V.
JAUNIMO CENTRE
5620 So. Claremont St.
Programoje operų ištraukos. Puikios dekoracijos! Puošnūs rūbai! Dalyvaus 40 dainininkių
Vadovas — **GEORGE LAWNER** iš Lyric operos
Bilietai gaunami: **Morquette Parke** — "Marginiai", 251 W. 64 St., J. Krutulienė, 6806 So. Rockwell; **Bridgeporte**—"Daina" 3321 S. Holsted St.; **Cicero**—J. Bobinienė, 1530 S. 49 Ave. Taip pat pas choro nares ir rašant **A. Stephens,** 64 E. Van Buren.

SPORTAS

KAS TEISYBĖ, TAI NE MELAS

Prieš keleris metus šio laikraščio skiltyse buvome gana griežtai pasisakę prieš K. Lukočiaus užsimojimą šalinti lietuviškus vienetus iš mūsų lietuviškų žaidynių. Mat, mums kiekvienas sportininkas yra brangus, o lietuvišką sportinė organizacija — juo labiau.

Amerikos futbolas, kaip ir jo administracija, yra atsilikęs apie puse šimto metų. Pavienios lygos tarp savęs pykstasi, nesutinka. Tai atsitiko ir New Yorke 1956 metais. Stipriausia ir didžiausia JAV futbolo organizacija New Yorke, German-American Sąjunga (DAFB), turėdama rimtą pagrindą, atsisakė paklusti kai kuriems negudriems New York State Futbolo Sąjungos potvarkiam. N.Y. State Sąjunga, gavusi JAV Futbolo Sąjungos pritarimą, DAFB su visais jos klubais (ir mūsų LSK) suspendavo. Dėl to 1956 metais žaidę Toronto ir Detroito lietuviai futbolininkai buvo nubausti. Užtat susidarė net dviejų svarų susirašinėjimas (cituoju K. Lukošių); tuo tarpu Kanados ir JAV sąjungos per eilę metų nesukombinavo net tarpvalstybinių futbolo rungtynių JAV: Kanada. Be to, N.Y. State Sąjungą, anuomet suspendavusi DAFB ir LSK, dabar pati atsidūrė už durų ir su JAV Futbolo Sąjunga net po teismus tamposi.

Labai keistas ir kenksmingas buvo Lukošiaus užsimojimas dėl kažkokių airiškų ar škotiškų kaprizų mėtyti lietuviškus futbolo vienetus iš lietuviškų žaidynių. Galiu drąsiai tvirtinti, kad Torontui ar Chicagai atsidūrus panašioje padėtyje, newyorkiečiai vadovai bailiai iš kovos lauko nebėgtų ir, nubausti ar įspėti, neverkšlentų.

Lukošius savo atsakyme šiuos faktus patvirtina. Tada neatrodo, kad būsime su teisybe kur nors prasilenkę. O teisybė nėra dar šmeižtas, nors Atletas, "išlindęs kaip yla iš maišo", jau per eilę metų šiame laikraštyje visokias mūsų sportinio gyvenimo negeroves kelia, kai kam gal ir įdurdamas. Griežtos teisybės esame nusistatę laikytis ir toliau, ar kam bus malonu ar nemalonu.

Dideliam Lukošiaus nustebimui reikėtų pažymėti, kad Atletas jokiuose sąrašuose nefiguruoja ir dar pageidautų, kad New Yorko lietuvių vietinis sąrašas nelaimėtų; liktų daugiau laiko sporto veiklai vietoje. Bet ir čia teisybė yra ta, kad New Yorko sąrašas yra stipresnis už kitus. Savo metu būkštavome, kad rinkimuose nelaimėtų Clevelandas. Būkštavimai, deja, pasitvirtino praktikoje.

Valdžioje paprastai norima turėti žmones taktiškus, tolerantiškus ir pajėgančius mūsų sportinį jaunimą burti ir jungti. Ponas Lukošius, deja, yra iš tų žmonių, apie kuriuos sunku pasakyti, ką jie, valios įgavę, gali daryti. Juk daugiau negu juokingas grasinimas bėgti ir skųstis Kanados Sąjungai. Įdomu, kas tuo būtų pasiekta. Nuolankus Kanados Sąjungai p. Lukošius gal sugebėtų paaiškinti, už ką prieš keleris metus Toronto National Lyga buvo suspenduota. Jeigu nesugebėtų, galime būtų pagelbėti.

Valia kiekvienam savo nuomenę turėti, valia ją išreikšti, ginti ir bandyti įgyvendinti, tik nevalia mums K. Lukošių valdžioje turėti.

Atletas

MINĖJO LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTĮ

Šv. Kazimiero seserų rėmėjos nuotaikingai minėjo Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį vasario 4. Mat, jų susirinkimai esti kiekvieną pirmą mėnesio trečiadienį. Ta proga ir pasinaudota.

Lietuviškomis spalvomis papuošuoje salėj, apie 60 narių rimtai ir susikaupusiai prisiminė Lietuvą ir lietuvius. Pirmiausiai pasimelsta už visus kenčiančius lietuvius. Kun. Stasys Raila pasakė pritaikytą žodį, paaiškindamas Lietuvos trispalvės simbolinę reikšmę. P. S. Paulionis kalbėjo angliškai apie lietuvių nepalaužiamą troškimą siekti laisvės.

Meninę programos dalį išpildė šv. Jurgio mokyklos mokiniai, padainuodami lietuviškų dainelių ir pašokdami tautinių šoktų. Minėjimas baigtas Lietuvos ir Amerikos himnais, kuriuos visi sugiedojo.

Senesnės narės džiaugėsi matydamos, kad jų anukai ir anukės dar gali lietuviškai dainuoti, noriai mokosi lietuvių kalbos. Patys jaunieji programos dalyviai buvo pavaišinti, kad prisimintų dalyvavę Lietuvos Nepriklausomybės minėjime. Visi turėjo padirbėti, kol išmoko lietuviškai dainuoti ir šokti lietuviškus šokius: Mergaitės buvo pasipuošusios lietuviškų spalvų kaspinais.

Daugiau dar minės. Visa parapija minės Lietuvos šventę pamaldomis sekmadienį, vasario 15. Be to, vasario 15 d. 2 val. popiet iš Pottsville, Pa., radijo stoties bus perduota 30 minučių lietuviška programa, kurią paruošė Kunigų Vienybės Valdyba. Atskirai minės šv.

PRANCIŠKONŲ MISIJOS 1959 METAIS

Chicago, Ill., Šv. Kryžiaus parapijoje misijos vasario 15-22 d. — Tėv. Leonardas Andriekus, O.F.M.

Brooklyn, N.Y., Šv. Jurgio parapijoje misijos kovo 1-8 d. —Tėv. Benvenutas Ramanauskas, O.F.M.

Elizabeth, N.J., Šv. Petro ir Povilo parapijoje misijos kovo 15-22 d. — Tėv. Benediktas Bagdonas, O.F.M.

Montreal, Kanada, Aušros Vartų parapijoje misijos kovo 8-15 d. — Tėv. Leonardas Andriekus, O.F.M.

Nashua, N.H., Šv. Kazimiero parapijoje misijos kovo 2-8 d. — Tėv. Gediminas Jočys O.F.M.

Lowell, Mass., Šv. Juozapo parapijoje misijos (lietuviškai ir angliškai) kovo 9-22 d. — Tėv. Gediminas Jočys, O.F.M.

Youngstown, Ohio, Šv. Pranciškaus Asyžiečio parapijoje misijos vasario 22 — —kovo 1 d. — Tėv. Gediminas Jočys, O.F.M.

Chester, Pa., Aušros Vartų parapijoje velykinis patarnavimas kovo 26-29 d. — Tėv. Vytautas Balčiūnas, O.F.M.

St. Clair, Pa., Šv. Kazimiero parapijoje velykinis patarnavimas kovo 27-29 d. — Tėv. Gediminas Jočys, O.F.M.

SHENANDAOH, PA.

Jurgio veteranai savo susirinkime vasario 16, parapijos mokykla, Lietuvių klubas, o vietos laikraštis įdės vedamąjį apie Lietuvą, kaip jis tai daro eilę metų.

Naujas lietuvių klubo pirmininkas

Vasario 1 A. Benediktas perrėmė L.K. pirmininko pareigas iškilmingame susirinkime. Dalyvavo nemaža narių ir svečių. Įžanginė maldą sukalbėjo ir žodį pasakė angliškai kun. J. Nevarauskas, o lietuviškai — kun. Stasys Raila. Praeitų metų pirmininkui Deringeriui įteikta gražì dovanėlė — laikrodėlis. Po susirinkimo buvo paminėti kelių narių gimtadieniai ir visi pavaišinti.

Šis klubas yra didžiausias lietuvių vienetas, kurs išliko iš daugybės čia buvusių įvairių lietuviškų klubų bei draugijų. Jo tikslas draugiškumas ir lietuviškumas.

Žinios iš parapinės apyskaitos

Iš metinės parapijos apyskaitos sužinome, kad pakrikštyta 44 kūdikiai sutuokta 24 poros, mirė 65 asmens, Pirmą Komuniją priėmė 61, išdalyta 48,200 komunikantų, 5 mergaitės įstojo į vienuolyną ir 2 berniukai į kunigų seminariją.

AMERIKOS vyskupų fondas prašo aukoti vargšam ir bėgliam. Vajus skelbiamas kovo 1-8.

Lietuvių Enciklopedijos talka

Lietuvių Enciklopedijos Leidykla skelbia paskutinę Lietuvių Enciklopedios Talką nuo 1958 m. spalio 15 d. iki 1959 m. balandžio 15 d. Talkos metu naujai L.E. užsisakiusieji gaus dovanų knygomis.

Užsisakę L.E. nuo 1958 m. gruodžio 15 d. iki 1959 m. vasario 15 d. gaus pilną V. Krėvės Raštų rinkinį (6 tt.). Ir visi tie, kurie užsisakys nuo 1959 m. vasario 15 iki 1959 metų balandžio 15 d. gaus Lietuvos Žemėlapį ir Jono Balio Lietuvių Dainos Amerikoj.

Išėjusius L.E. 15 tomų naujieji prenumeratoriai gaus išsimokėjimui jų pageidautomis sąlygomis, o už naujai išeinančius tomus, kurių bus dar 12-13 tt., moka už kiekvieną išeinantį tomą. Vieno tomo kaina JAV $7.75, visur kitur — $8.

Lietuvių Enciklopedijos laidinas nėra kieno nors asmeninis reikalas, bet visų lietuvių sutelktinių pastangų vaisius, nors, deja, tik laisvame pasaulyj gyvenančių lietuvių pastangos už savo kultūrą ir lietuviškumo išlaikymą šiandien tapęs ir besąlyginė laisvinimo kovos dalimi. Šiandien jau jokia paslaptis, kad pradėjus leisti išsibarsčiusiems pasaulyje lietuviams L.E., Maskva susirūpino, ją puolė ir iškonfiskuoja, o norėdama nuraminti okupuotą Lietuvą suteikė jai teisę išsileisti susovietintą enciklopediją lietuviškai. Tą pažadą davė vien tik lietuviams, bet, kaip įprasta, pažadas liko pažadu ir Lietuvoj turėjusi pasirodyti sovietiška enciklopedija jau numarinta Maskvos okupacinėje cenzūroje. Šis Maskvos rūpestis ir nuolatinis L.E. puolimas rodo, kokį milžiniškai lietuišką darbą šiandien mes išeiviai atliekame. Ir tikrai mes ja galime didžiuotis, nes tik vieni lietuviai, išsiblaškę po visą laisvą pasaulį, leidžia bendrąją enciklopediją su gausia lituanistika. Kito tokio atsitikimo dar nėra pasaulyje. Mes darbą daugiau kaip įpusėjome, tikime ir iki galo išteseti.

Mielas Lietuvi, mes kviečiame Tave įsijungti į L.E. prenumeratorių eiles ir tuo pačiu būti mūsų pradėtojo darbo dalininku. L. E. leidžiame visi sutelktinėmis pastangomis, ją leidžiame visi bendra talka. Todėl ir ją baigus, visas mūsų pasididžiavimas ir būsimų kartų įvertinimas priklausys visiems: leidėjams, redaktoriams, talkininkams ir prenumeratoriams.

Laukiame atsiliepiant.

Lituvių Enciklopedija
265 C Street
So. Boston 27, Mass.

GARSAI AUSYSE PRAPUOLĖ!

...tūkstančiai tokių pranešimų! Pasveikau iš silpno girdėjimo per daugelį metų, nuo garsų ausyse, kuriuos turėjau dėl galvos kataro.
Daugelis vyresni kaip 70 metų džiaugiasi pagiję, kai pavartoja mūsų paprastą Elmo Palliative namų kuraciją. Gali būt, kad tam padėjo ir jūsų maldos. NENAUDOJAMA JOKIO APARATO. Su galvos kataro liga ir garsais ausyse simptomai būna tokie: užkimusi gerklė — pilna gleivių, apsunkusi galva, nuolatinis nosies ir gerklės užsikimšimas. Jūs girdite, bet nesuprantate žodžių. Geriau girdite gražiomis dienomis, blogiau lietingomis ir šaltomis. Ausyse girdisi įvairūs garsai: svirplių, varpų, nuolatinio ūžimo, kliksėjimo, garų prasiveržimo ir pan. Jeigu tokia jūsų sveikatos padėtis yra dėl galvos kataro, jūs, kaip ir daugelis kitų, kurie mūsų pagalba naudojasi jau per 20 metų, galėsite džiaugtis atsipalaidavę nuo ligos.
RAŠYKITE TUOJAU PAT — ŠIANDIEN IR PER 30 DIENŲ PASVEIKSITE. Rašykite tik angliškai. Please write in English only.
THE ELMO COMPANY,
DEPT. C 91 B DAVENPORT, IOWA

ATSIŠAUKIMAS

Mažosios neturtingosios seserys (The Little Sisters of the Poor) labai trokšta ir kartu yra susirūpinusios bendradarbiavimu su vyskupijos ir miesto ugniagesių įstaigomis norėdamos apsaugoti jų išlaikomuose dvejuose senelių prieglaudos namuose šimtus senelių nuo galimos gaisro nelaimės.

Namų pertvarkymas pagal naujas ugniagesių taisykles reikalauja daug lėšų, todėl jos kreipiasi į jų rėmėjus ir prieteliius prašydamos šiam reikalui aukų. Reikalas labai skubus ir neatidėliotinas.

Šios seserys Brooklyno diocezijoje tarnauja nuo 1868 m. patarnaudamos senesniems Amerikos piliečiams užtikrindamos jiems savo meilę ir rūpestingumą.

Padėkite mums kiek kas išgalite šiuos darbus įvykdyti.

Atsakymus į šį atsišaukimą prašome siųsti:

THE LITTLE SISTERS OF THE POOR
Bushwick & DeKalb Aves., Brooklyn 21, N. Y.

Maldingas dėkingumas seselių ir senelių bus gausus visiems mūsų geradariams.

WASTE MATERIAL

Highest Prices Paid For Waste Paper — Rags — Old Office Records and Metal Scrap
TULINO WASTE MATERIAL COMPANY
1541 Dean Street
Brooklyn, N. Y.
PR 86301

Waste Paper — Office Records Files — Destruction Guaranteed Highest Prices
ACTIVE WASTE PAPER CORP.
690 3rd Ave.
Brooklyn, N.Y.
SO 87111

VOS. A. DeSIMONE
Suvartotą popierį, metalą, skudurus surenka kasdien aukštomis kainomis. Įsteigta 1907.
297 Nevins St., B'klyn, N.Y.
ULster 2-6594

SUPERKAME VARTOTĄ POPIERĮ Aukštos kainos. Pasiteiraukite.
DESTRUCTION GUAR, Inc.
Crosby Paper Stock Co.
419-21 W. B'way CA 6-7772

For the Highest prices for Waste Paper — Tabulating Cards call or write:
CARLO PELLEGRINO
185 - 8th Street
Brooklyn, N. Y.
SO 8-5503

OZONE PARK WASTE MATERIALS Co. Inc.
97-37 Ozone Park
Long Island N. Y.
Highest prices paid for waste paper — rags — Special consideration given to Religious Institutions.
VI 5-7001 - 2

Highest prices paid for — printers — Binders — Lithographic waste — Special consideration given to Religious Institutions.
DUNMORE WASTE PAPER Co.
210 Stuyvasent Ave.
Brooklyn, N. Y.
GL 3-2258

Highest Prices paid for — Rags — and Paper — Special consideration given to Religious Institutions.
FENNIMORE RAG Co.
653 Parkside Ave.
Brooklyn, N. Y.
IN-2-1556

Waste Paper — Rags — Old Office Records Removed — Highest Prices paid — For Dependable Service
Contact
UNITY PAPER STOCK Co.
44 Congress St.
Brooklyn, N. Y.
MA 5-2997

Tuojau pat surenkame vartotą popierį, skudurus, įstaigų pop. reikmenis. Mokamos aukščiausios kainos.
R & J TEDESCO
1135 - 61 St., Brooklyn, N.Y.
GE 6-1410

Relaible Removers of Waste Paper - Office Records - Highest Prices Paid - Special Consideration Given To Religious Institutions
STOCCI & SONS
396 W. Brodway, N. Y. C. and 242 West 47 St., Brooklyn, N. Y.
Telf. HY 2-3355

Immediate removal of Waste Paper — Rags — Old Office Records — Special consideration given to Religious Institutions.
LOUIS MANZELLA & SON
59-24 Bleecker St.
Ridgewood, N. Y.
VA 1-0282

Removal of Waste Paper — Rags— Old Office Records — at top prices with special consideration given to Religious Institutions.
DERRICO CO., INC
907 E. 141st
N.Y.C.
WY 3-2100

Highest prices paid for Waste Paper — Rags — Office Records — Prompt and Reliable service Special consideration given to Religious Institutions. All Boros —
F &V GACCIONE & Co.
935 Courtland Ave.
Bronx, N. Y.
LU 8-4030

Highest prices for Waste Paper — Rags — Office Records — Special consideration given to Religious Institutions —
C. RUSSO & SONS
238 -47 St.
Brooklyn, N. Y.
GE 9-8457

Reikalingas spaustuvei linotypo darbininkas. Kreiptis — Franciscan Fathers, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N.Y. Tel.: GL 2-6916

WAVE OLD GLORY CORRECTLY

The following Flag Dealers are able to supply the new Flag at Reasonable prices. We highly recommend them to you for dependable service.

EICH OF BEDFORD
4 Mt. Etna Place
New Rochelle, N.Y.
NE 6-6172

THE EMBLEM MART
1644 Broadway
Brooklyn, N.Y.
HY 1-8353
We also carry a complete line of Religious Articles.

ARISTA FLAG DECORATIONS
15 Newport St.
Brooklyn, N. Y.
DI 6 —8300 — Days
FL 7-9031 — Evenings
Manufactures & Distributors of American and Foreign Flags

S.I. THEATRICAL RENTAL Co.
4 Hawthore Ave.
Staten Island, N. Y.
GI 2-7475
If no answer
GI 8-6440

Perkant-parduodant namus, ar išnuomojant butus, įvairiausiais apdraudos reikalais, federalinių ir valstybinių taksų (Income Tax) užpildyti, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders), Mutual Funds.
Kreiptis —
HAVEN REALTY
Joseph Andrusis Insurance
87-09 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y
TEL. VI 7-4477
Šiokiadieniais — 9 val. ryto ligi 9 val. vak.,
sekmadieniais — 1 val. p.p. ligi 5 val. vak

VILNONĖS MEDŽIAGOS

gaunamos 3 krautuvėse didžiausios ir tos rūšies vienintelės firmos

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD ST., GR 5-4525
COR. DELANCEY, N. Y. C.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai ir ukrainiškai

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS ŠEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAKARO

Pradžiuginkite savo gimines ir artimuosius

LIETUVOJE, LATVIJOJE, ESTIJOJE, GUDIJOJE, UKRAINOJE IR UŽKARPACIO RUSIJOJE!
Pasiųsk jiem vilnones atlaikas suknelėm, eilutėm, apsiaustam
Muitas už vilnones atlaikas yra mažesnis, negu už pasiūtas sukneles
Vilnones medžiagas iš ritinių ir atlaikas pačiom prieinamiausiom kainom visam mieste jums sūlo 3 stambios krautuvės
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

MEDŽIAGOS Į LIETUVĄ

Turime medžiagų vyrų ir moterų rūbams; vilnonės bei šilkinės medžiagos moterų suknelėms ir skaroms
Visa, ką norite siųsti į Lietuvą gausite:
I. CIGMAN, INC.
161 Orchard Street, New York 2, N. Y.
Telef. GR 5-0160
Kalbame rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir lietuviškai
Atdara šiokiadieniais, šeštad. bei sekmad

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Turime rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėms, suknelėms bei švarkams.
Maišytos ir rayoninės medžiagos parduodamos gražiai urmo (wholesale) kainomis.

K and K FABRICS
1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.
PRIE CITY SAVINGS BANK Tel. EL 6-1711
ATDARA KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO
Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo 9.50 už pilną eilutę

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS ir VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai

Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis

Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą

PAMĖGINKITE UŽEITI PAS MUS IR BŪSITE PATENKINTI

Specialios nuolaidos kalėdinėms dovanoms.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
200 Orchard Street, New York 2, N. Y.
Tel.: AL 4-8319

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

U.S. National Chess Ratings mūsų šachmatininkus rikiuoja šitaip: **meisterių** klasėje Povilas Tautvaiša, Chicago 2291 tš. **ekspertai:** K. Jakštas Champaign2129, K. Škėma, Detroit 2105, V. Palčiauskas, Cicero 2050, E. Staknys, N.Y. 2041, K. Jankauskas, Chicago 2036, A. Zujus, Chicago 2011, Dr. A. Nasvytis, Cleveland 2000. A kl.: G. Šveikauskas 1997, K. Merkis 1949, S. Makutėnas, 1948, A. Kutkus 1935, J. Poluikis 1875, A Giedraitis 1855, A. Pukinskis 1850 ir V. Karpuška 18 05. B kl.: J. Vilkas 1778, A. Keturakis 1746, A. Makaitis 1710, R. Anskolis 1673, A. Ratas 16 1634, S. Trojanas 1619, žemiau J. Vilkas Sr.

Palyginant su praeituoju rating'u, matome gerus ženklus. Ekspertų klasėje nustojome vieno (Merkio), bet gavome 3 naujus: Palčiauską, Stakrį, Jankauską. Sveikiname juos su JAV eksperto vardo gavimu. Į ekspertus baigia kopti G. Šveikauskas, jam betrūksta 3 taškų. A klasėje atsirado visa eilė naujų vardų, labai malonus reiškinys.

Bostono tarpklubinėse Lietuvių B komanda iškovojo gražią pergalę prieš Harvard Club (alumnai) 4-1. R. Karosas ir S. Kazlauskas pelnijo po ½ taško, G. Kuodis, A Makaitis ir A. Karosas po visą tašką. Komanda po devynerių rungtynių turi 6½-2½ taškų.

Lietuvių A su Bostono meisteriu Cambridge "Y" nutraukė prie padėties 2-2 su 1 nebaigta. G. Šveikauskas ir J. Starinskas laimėjo taškus.

Kestutis Stalioraitis laimėjo Esseno miesto pirmenybes, surinkęs 12-2 taškų, skelbia Vokietijos Schach-Echo, sausio 5 d.

G. Šveikauskas, Bostono lietuvių A komandos žaidėjas veda matčą su buv. Bostono meisteriu A. Freemanu, santykiu 3-1.

Palčiauskas su Šalkausku pirmauja Chicagos Neries turnyre.

Newark, N. J.

Nepriklausomybės minėjimas

New Jersey Lietuvių Taryba vasario 15, sekmadienį rengia Lietuvos nepriklausomybės minėjimas šia tvarka:

10:30 v. švč Trejybės bažnyčioje pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės.

3 val. p.p. šv. Jurgio salėje, 180-2 New York Ave., — bendras minėjimas. Invokaciją atkalbės prel. Ig Kelmelis, kalbas pasakys: Liet. Konsulas Vytautas Stašinskas, senatorius Harrison A. Williams, Newarko miesto burmistras Leo P. Carlin, apskrities prokuroras adv. C.F. Paulis. Meninėje programoje dalyvauja Rūtos ansamblis, vadovaujamas muz. A Kačanausko, deklamuos Audronė Butvydaitytė ir Rūta Graudušytė.

Minėjimas prasideda punktuliai ir truks neilgiau kaip dvi valandas. Visi New Jersey lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti.

Stephen Bredes Jr.
ADVOKATAS
57 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. N.
Tel. APplegate 7-7083

TAISO
televiziją, radiją, pateforą
Įrengia Hi-Fi
BARZDUKAS ir ZUBRIS
273 Chestnut Street,
Kearny, N. J. Tel. WY 1-8390
174 Nutley Avenue
Nutley, N. J. Tel. NU 2-1880

HONG-KONGO bėglių vaikutis baloje. Vargšam ir bėgliam paremti Amerikos vyskupai kovo 1-8 skelbia maisto, vaistų ir drabužių vajų.

Ką daryti, kad sumažėtų skausmai nuo

ARTHIITIS

Pamėginkite laisvai

Jeigu niekuomet nenaudojote 'Rosse Tabs' sumažinimui arthritis, neuralgijos, reumatizmo skausmų, mes norime jums pasiūlyti mūsų atsakomybe. Mes atsiūsime jums nemokamai, kad jūs galėtumėte tuojau išmėginti ir būti patenkinti skausmų sumažėjimu.

Nesiųskite pinigų, tik prisiųskite savo adresą ir mes tuojau jums prisiųsime Rosse Tabs.

ROSSE PRODUCTS CO.
Dept. 20, Box 772, Chicago 90, Ill.

EVergreen 8-9794
M. and Z.
Collision Works
JULIUS MALDUTIS
savininkas
Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas
937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.

MUSIC

BROOKLYN CONSERVATORY of MUSIC
58 Seventh Ave., Brooklyn, N. Y.
MAin 2-3300
Chartered by Board of Regents
QUEENSBORO BRANCH
140-26 Franklin Av., Flushing, N.Y.
IN 1-8910
Children, Adults, Beginners, Professionals
ALL MUSICAL INSTRUMENTS
Piano-Voice
DANCING: Ballet * Tap * Modern
Day, Evening & Summer Classes
ENROLL ANY TIME

MASON RECORDING CO.
Mūsų specialybė užrašyti į juostas ir nufotografuoti jūsų vestuves. Nedūštamos. Įamžinkite brangų atminimą į juosteles ir nuotraukas.
1630 Amsterdam Ave., N.Y.
Tompkins 2-7656.

H. W. FEMALE

GIRLS — GIRLS — GIRLS
Tuojau pat reikalingos mergaitės bendrai namų ruošai — Motinoms pagelbėti Staugių ligoniams. Gyventi galima šeimoje ir privačiai. Aukštas atlyginimas, pastovus darbas. Reikia truputi kalbėti angliškai.
KOACH EMPLOYMENT AGENCY
279 Huguenot St., off Mechanic St., New Rochelle, N. Y., BE 5-1650

FARMACISTS

GEORGE EISELE PHARMACISTS
Phone FRanklin 2-0934
176 West Adams Street
Chicago, Ill.

NURSING HOME

WOODMARE NURSING HOME
Ne Sektantiška
Seneliams — begyjantiems ligoniams — Chroniškiems ligoniams —Invalidams — Gailestingų seserų priežiūra
139 Irving Pl., Woodmere, L.I.N.Y.
FRanklin 4-3100, FRanklin 4-9768

ROSEWOOD NURSING HOME
Leista Nassau apskrt. ligoninių departamento 24 valandų priežiūra
Du akrai gražaus parko seneliam ir begyjantiems liginiams
75 Main St., Roslyn,
Mayfair 1-1641

EARLE NURSING HOME
Savininkė Genevieve G. Earle
Medicininškas ir slaugių patarnavimas — širdies ligonių, chroniškų ir po operacijos
1801 Broadway, Lynbrook, L.I.N.Y.
LYnbrook 9-1838

BROOKSIDE NURSING HOME
Specializing in
Care of Convalescents
Chronic and Aged
320 Montauk Highway
West Islip, L. I., N. Y.
MO 1-7240

DU PUIKŪS PRIEGLAUDOS NAMAI — "THE MAPLES"
311 Rockaway Ave., Oceanside, L.I. — RO 6-3660
THE MASSAPIQUA MAPLES
prie
1199 Marrick Road,
Massapiqua L.I.
PY 8-3434
Pilnas aptarnavimas ir priežiūra chroniškų invalidų ir senelių daktaro priežiūroj.

FLUSHING, L.I., N.Y.
Sveikstantiems, vyresnio amžiaus ar seneliams visokia priežiūra privačiam gailestingos sesers name.
Hickory 5-6152

T. V. SERVICE

PATIKIMAS T. V. PATARNAVIMAS
1.00 dol. plus dalys
Dirbame visas 7 dienas. Aptarnaujame tik Brooklyną.
CL 1-5262

CONTRACTORS

KONTRAKTORIAUS DARBAI
Bažnyčioms, privatiems namams ir institucijoms.
Tarantino Floors
3051 Atlantic Ave.,
Brooklyn, N.Y., TAylor 7-7088

CARNEY CONSTRUCTION CO.
General Contractors
25 YEARS EXPERIENCE
JOE CARNEVALE, Pres.
Hollywood Kitchens — Finished Basements — Aluminum Casement Windows — Conversions — Extension built — Roofing — Painting — Ceramic Tile — Cement Work — Celotex Ceilings — Wallpapering — Storm Doors and Windows
Alterations of All Kinds
VIOLATIONS REMOVED
CLoverdale 2-5899
6504 20th Ave., Brooklyn, N.Y.

DISPLAY

VALENTINE McDERMOTT NURSING HOME
Convalescent — Chronic Invalids — Elderly People.
Home like atmosphere
Licensed Nurse on 24 hours duty
10 Clayton St.
Central Islip, L. I.
CE 4-6994

FLOOR WAX — grindims vaksas, baldų nuopoliravimui, sienų plovimui. Žemos kainos. Sam Warren, Inc., 1023 Sixth Ave., BR 96087. Naktimis — OLinville 32059.

HORSES For HIRE and BOARDED at
PINE ACRES
West Street
Harrison, N. J.
Closed week day during Winter months
For Information
Phone
OW 8-9663

COLELLA BROTHERS
Importo ir eksporto prekių pervežimas sunkvežimiais. Pristatome kasdien į visus uostus. Cargo apdrausta.
374 Broadway, New York, N. Y.
WOrth 2-4189

Old Floor Made New
Scraping Refinishing — Special consideration given to Religious Institutions — Sweedish — Established 1922.
J. W. JOHNSON
2912 Humphrey St.,
East Elmhurst L. I.
HA 9-2447

PILGRIMAGES

APLANKYKITE ELIZABETH SETON'S GYVENIMO VIETOVES
Emmitsburg, Baltimore, Gettysburg, Battlefield, St. Joseph and St. Mary's kolegijas ir katalikų bažnyčias kur Sisters of Charity slaugo sužeistuosius.
Automobilis (station wagon) jus paims iš namų kiekvieną penktadienį vakare ir parvež sekmadienį.
Rašykite — Mark H. Callahan
35 Roe Court, Islip, N. Y.

MENS CLOTHES

Iš dviejilių sagų švarko padarom vieneilį už $12.00. Užsakytas naujas kostiumas kaštoja $45.00
C. MORAN
720 Lexington Ave.,
N. Y. C.
PL 1-0392

REAL ESTATE

NEW 2 Families Brick House Apartments 4 —4 Rm. Full basement. Garage $23,750. Special gift for buyer — Kelvinator regrigerator.

IN BEAUTIFUL EAST MEADOW
518 Wingate Drive. Split level deadend street. Appliances carpeting extras, school 1 block. Price $22,500, Near Catholic Church, Immediate occupancy. House can be seen Sunday — 1-5 P.M. Call owner HU 7-3535 or HU 2-3907.

IN MOUNT CARMEL PARISH
ELMSFORD Ranch 3 bdrms, 1 1/2 bths din rm panld playrm w/bar. f pl. dishwshr. 2-car gar. Excelt & paroch shls. Shool Bus at door—Gilrs Catholic High School near by. Asking $25300. Owner transferred. WH 8-3908.

TAISAU BALDUS
Kėdes, virtuvės ir valgomojo, aptraukiu ir nudažau. Plastika ar oda. Patyrusių darbininkų darbas. Įpatingos kėdės apipurškiamos gelžimi ar chromu.
Walter LUTKIEWICZ
MA 1-3128 1934-7-18-59T-R-63

Kas norėtų skelbtis Darbininke, prašomas skambinti
GLenmore 5-7281

ROMAN FUNERAL CHAPEL
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
CHARLES J. RAMANAUSKAS
1113 Mt. Vernon Street Philadelphia 23, Pa.
POplar 5-4110

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 Chesnut Street New Britain, Conn.
Tel. BA. 9-1181

CARROLL FUNERAL HOME, Inc.
PETRAS KARALIUS, savininkas
Laidotuvių direktorius ir balzamuotojas
74 Providence Street
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

DIRSA FUNERAL HOME
Joseph J. & Johanna H. Dirsa
51 PROVIDENCE STREET
WORCESTER 4, MASS.
PLeasant 4-3501 PLeasant 4-3865

NORKAS FUNERAL CHAPEL
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
PAUL P. NORKUS
Mandagus patarnavimas mirusiems
1400 North 20th Street Philadelphia 21, Pa.
POplar 9-3231

HILL FORD OF HEMSTEAD
Long Island Fordo Centras
turi daugiau kaip 100 naujų 1959 metų Fordų savo krautuvėse visuomet, visų spalvų — visų modelių — visokio stiliaus.
DABAR PARDUODAMI VARTOTI AUTOMOBILIAI
(10) '51 to '53 Fordai — Chevies — Plym. ir kt. nuo $195
(8) '54 to '56 Buickai — Dodge — Olds ir kt. nuo $395
(11) '57 to '58 Chevies — Fords — Pont. ir kt. nuo $1695
Šeiminiai automobiliai
(8) '54 to '58 Fordai & Chevies pilnai įrengti nuo $495
A-1 Vartoti automobiliai — atnaujinti — Garantuoti — valdžios patikrinti.
HILL FORD
15 metų savarankus patarnavimas Įgaliotas pardavėjas
257 Main St., Hempstead, L. I., N. Y., IVanhoe 1-7200
Adara ir vakarais

RESTAURANTS

NEW CHINA INN
HEMPSTEAD, L. I., N. Y., Kiniečiškas — Amerikoniškas restoranas, puikus casino kokteiliams ir užkandžiams. Užsakymus pristatome į namus.
105 No. Franklin St., Hempstead L. I., N. Y. IV 3-7262

ALBANY TERRACE
JOHN C. McGILL, savininkas
Pristatymas į namus, vestuvių vaišės, banketai, showers, komunijos pusryčiai.
585 Albany Ave., Brooklyn, INgersoll 7-8665

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
KABARETAS
VYT. BELECKAS, savininkas
Baras, salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

PAUL'S RESTAURANT
LIQUORS - BEER - WINES
SKANŪS LIETUVIŠKI UŽKANDŽIAI
Šeštadieniais, sekmadieniais
Griežia J. Mortotaičio lietuviškas orkestras
Sav. P. Višniauskas
31 Spring St., New Britain, Conn. Tel. BA 3-9771

Republic
Wine & Liquor Store
322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EV 7-2089
SAV. M. IR J. JOKUBAIČIAI
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitoms progoms

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

ELEKTROS MOTORŲ TAISYMAS
JULIUS KUMPIKAS
119 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
ELEKTROS MOTORAI — DULKIŲ SIURBLIAI
VANDENS POMPOS — ELEKTR. VĖSINTUVAI
ORO KOMPRESORIAI — ELEKTR. GRĄŽTAI
Mėšinių ir saliūnų šaldymo sistemos pilnas aptarnavimas. Papildomas gazas. Sudedami nauji vamzdžiai.
Atidara nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 5 iki 8 v. v., šeštadieniais — visą dieną.
Dėl didesnių užsakymų skambinti STerling 9-6534 (po 8 val. vak.)

Labai svarbus pranešimas visiems tautiečiams, kurie siunčia siuntinius į Lietuvą arba į kitus kraštus.

Prašome įsitikrinti, kad mūsų standartiniai medžiagų siuntiniai yra pati geriausia ir praktiškiausia dovana, kokią galite padaryti savo artimiesiems. Mūsų pastangų dėka gaunate aukščiausios kokybės medžiagas už iki šiol negirdėtą kainą.

1. 3 angliškos medžiagos 100% vilnoniams kostiumams arba paltams su priedais $60.00

2. 3 vietinės gamybos vilnonės medžiagos taip pat priedais $50.00

Į šias kainas įeina visos išlaidos ir pristatymas, o taip pat mes imame pilną atsakomybę, kad adresatas gaus lygiai tas pačias medžiagas kokias užsako.

Mūsų vaistų skyrius yra medicinos daktaro priežiūroje. Visi užsakymai išpildomi tiksliai ir greitai. Už pačius vaistus mokate urmo kainą.

Pas mus galite taip pat užsisakyti visų rūšų maisto siuntinius, siuvamas mašinas, akordeonus ir bet kokius kitus daiktus, kurie yra reikalingi siuntinių sudarymui.

Visi siuntiniai yra apdrausti ir jų pristatymas yra pilnai garantuotas.

Prašome reikalauti pavyzdžių ir katalogų, kuriuos tuojaus išsiųsime.

Rašykite lietuviškai ir gausite nuoširdų lietuvišką atsakymą.

American & Foreign Book Co.
22 Chapin Place, Hartford, Conn.
Telef. CHapel 6-4773.

Antanas Ustjanauskas
Vedėjas.

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Tėv. J. Venckus, S.J., pereitę savaitę vedęs rekolekcijas tėvams ir broliams pranciškonams Brooklyne, pirmadienį išvyko į Scranton, Pa. Iš ten vyks į Putnam, Conn., kur Nekalto Prasidėjimo seselių vienuolyne praves uždaras rekolekcijos moterims ir mergaitėms. Kovo 9 sugrįš vėl į Brooklyną ir Apreiškimo parapijos bažnyčioje vadovaus moterų, vyrų bei inteligentų rekolekcijoms.

GAVĖNIOS PASNINKAS

Brooklyno vyskupas, pasinaudodamas specialiais Apaštalų Sosto leidimais, skelbia gavėnios pasninkų tokią tvarką:

Susilaikymas nuo mėsos.

1. Kiekvienas, sulaukęs pilnų 7 metų, yra įpareigotas tam tikrom dienom visai ar dalinai nevalgyti mėsos.

2. Pilnas susilaikymas nuo mėsos yra kiekvieną gavėnios penktadienį ir pelenų trečiadienį. Tomis dienomis negalima valgyti mėsos, mėsiškos sriubos nei mėsiškų padažų;

3. Dalinis susilaikymas nuo mėsos yra metų ketvirčio trečiadienį ir šeštadienį — vasario 18 ir 21. Tomis dienomis mėsos, mėsiškos sriubos ar mėsiškų padažų galima valgyti tik vieną kartą dienoje.

Pasninkas.

1. Kiekvienas, sulaukęs pilnų 21 metų iki pilnų 59 metų, yra saistomas pasninko nuostatų.

2. Pasninko dienos yra visos gavėnios savaitės dienos ir didysis šeštadienis iki vidurnakčio, išskyrus sekmadienius;

3. Pasninko dienomis tik vieną kartą galima valgyti mėsos. Kitus du kart valgoma be mėsos ir truputį nedavalgoma;

4. Tarp valgių galima gerti pieną, vaisių sultis, kavą ar arbatą.

5. Jeigu sveikata ar sunkus darbas reikalautų dažniau nei tris kart per dieną valgyti, tuo atveju geriausia pasitarti su parapijos kunigu ar savo nuodėmklausiu.

Tikintieji raginami gavėnios metu pagausinti savo pamaldumą. Kas gali, kasdien teišklauso šv. mišias, galimai dažniau tepriima komuniją. Sušelpti vargšą, aplankyti ligonį, susivaldyti nuo blogų įpročių ar malonumų yra graži auka Kristui.

Dispensos nuo pasninkų

Visi Brooklyno vyskupijos katalikai ar atsilankę į ją ketvirtadienį, vasario 12 (Lincolno diena), pirmadienį, vasario 23 (Washingtono diena) ir antradienį, kovo 17 (Šv. Patriko d.) yra dispensuojami nuo pasninko. Didįjį šeštadienį galima vieną kartą valgyti mėsos.

Prie Darbininko Gimno pamiklo Lituanicos aikštėje, Union Ave., ir Stagg St., vasario 15 d., 12,30 v. po trumpų ceremonijų bus iškelta Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Apie tai praneša paminklo komitetas.

Apreiškimo parap. bažnyčioje vasario 14, šeštadienį, 9 val. ryte, bus Švč. M. Marijos Liurde apsireiškimų 100 metų jubiliejaus užbaigimo iškilmingos mišios, kurias aukos klebonas kun. N. Pakalnis, pamokslą sakys tėvas Leonardas Andriekus, O.F.M. Per mišias giedos sol. Lionė Juodytė-Mathew. Po pamaldų mokyklos didžiojoj salėj ruošiami bendri pusryčiai su programa. Kviečiami draugijų nariai ir svečiai iškilmėse dalyvauti.

Tauro ir Neringos tuntų N. Y. skautai ir skautės Lietuvos nepriklausomybės minėjime ateinantį sekmadienį, vasario 15 d., 3 val. p.p., Webster salėje, prašomi dalyvauti uniformuoti. Įėjimas uniformuotiems skautams nemokamas.

Didėja šelpiamųjų skaičius. Williamsburgo sekcijos sveikatos ir aprūpinimo įstaigos vedėjas pranešė, kad aprūpinamų senelių skaičius šioje sekcijoje pakilo iki 42.000. Visame krašte vyrų, moterų ir vaikų yra aprūpinama pensijomis apie 12 su puse milijono. Williamsburgo apskrities social security įstaiga yra persikėlusi į naujas patalpas — 860 Willoughby Ave., Brooklyne 21, N. Y. Mėnesinės pensijos pereitų metų gruodžio mėn. buvo nuo 30.00 iki 108.50 dol. Gi sausio mėn. 1959 pakilo nuo 33.00 iki 116.00 dol. Pereitais metais didžiausia šeimos pensija buvo 200.00 dol., šiais metais — 254.00 dol.

Skautų vyčių okteto koncertas, įvykęs vasario 7, praėjo su pasisekimu. Apreiškimo parapijos pilna salė žmonių šiltai priėmė dainininkus, dažnai iškviesdama kartoti. Oktetas sudainavo apie 15 dainų. Dainavo taip pat jauna soliste A. Gaigalaitė iš Philadelphijos. Jos sodrus balsas ir puiki laikysena praturtino šį koncertą. Ji padainavo ir su oktetu porą dainų. Solistei akomponavo muz. A. Mrozinskas.

Vakaro vedėjas V. Bražėnas savo humorų linksmino vakaro dalyvius. Jis paskaitė ir padainavo ištraukas iš savo kūrybos. V. Bražėnas yra autorius knygų "Normuotos šypsenos" ir "Kolorijos ir doleriai". Buvo miela V. Bražėną pirmą kartą matyti New Yorko scenoje.

Lietuvos Skautų Sąjunga, įvertindama oktето nuopelnus lietuviškos dainos srityje, oktето vadovą muz. M. Liuberskį šio koncerto proga apdovanojo ordenu "Už nuopelnus".

Juozas Polikaitis, Studentų Ateitininkų Sąjungos centro valdybos pirmininkas iš Detroito vasario 13 atvyksta į Brooklyną dalyvauti Ateitininkų Federacijos Valdybos posėdyje, kuriame bus svarstoma SAS problemos.

Inž. Pr. Zundė su šeima vasario 5 atvyko iš Vokietijos į JAV atnaujinti 'Re-entre' vizos. Bonnoje P. Zundė turi įsteigęs spaudos biurą, kuris seka Rytų Europos spaudą. Įvairios vakarų pasaulio firmos bei privatūs asmenys naudojasi jo paruoštomis specialiais klausimais apžvalgomis ir laikraščių iškarpomis. Jo suorganizuota firma yra vienintele tos rūšies įstaiga visame Vokietijoj. P. Zundė laikinai yra apsistojęs Brooklyne pas Reventus. Sutvarkęs formalumus po poros savaičių grįš atgal į Vokietiją.

PREL. J. BALKONAS sutuokia Antaną Gudaitį su Rima Grudzinskaite šeštadienį, vasario 7, Maspetho liet. parap. bažnyčioje. Noutr. V. Maželio.

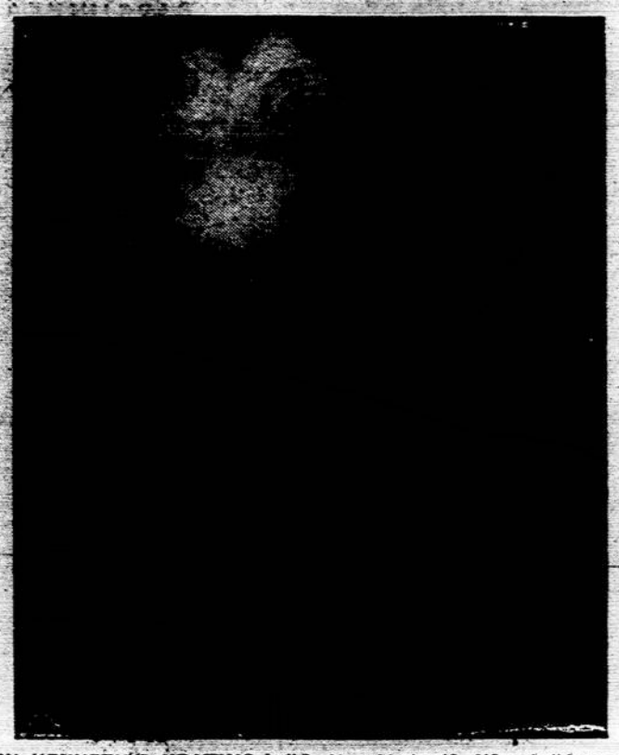

SEN. KENNETH B. KEATING kalbės New Yorke 15. žiūr. skelbimą apačioje.

Lietuvių radijas

LITHUANIAN RADIO HOUR, vadovaujama A. Kneižio, 50 Cottage St., Norwood, Mass. telef.: NOrwood 7-1449. Transliuojama kiekvieną sekmadienį nuo 11 iki 12 val., iš stoties WHIL — 1430 kilocycles — Medford, Mass.

★

RADIO PROGRAMA, vadovaujama Step. Minkaus, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass., tel.: AN 8-0489. Banga 1360 iš WLYN stoties. Veikia sekmadieniais nuo 2:30 iki 3 val. po pietų.

★

LIETUVOS VYČIŲ RADIJO PROGRAMA transliuojama iš stoties WLOA, 1550 kilocycles, kiekvieną sekmadienį nuo 1:30 iki 2 val. po pietų. Knights of Lithuania, Braddock, Pa.

★

LAISVĖS VARPO radio programa, vad. P. Viščinio, 47 Banks St., Brockton, Mass., tel. JUniper 6-7209. Transliuojama iš stoties WKOX, 1190 kilocycles Farminghaen Mass. Veikia sekmadieniais nuo 2 iki 3 val. po pietų.

★

LIETUVOS ATSIMINIMŲ radio valanda, vad. J.J. Stuko, 1264 White St., Hillside, N.J., tel.: WAverly 6-3325. Transliuojama iš WEVD stoties banga 1330 kilocycles, 97.9 meg. FM., šeštadieniais nuo 4 iki 5 val. po pietų.

Išnuomojamas 2 kambarių butas su patogia virtuve gerame Jamaica linijos susisiekimo rajone. Skambinti Tel.: VI 6-1119.

Išnuomojami 2 gražūs kambariai su baldais, atskiras įėjimas, privati vonia ir virtuvė, prie Jamaica linijos Woodhavene, N.Y. Skambinti VIrginia 6-7543

BOSTONO ŽINIOS

Vasario šešioliktoji

bostoniečių bus minima vasario 15 d. 2 val. popiet. Thomas Park aukšt. mokyklos salėje. Bus gubern. Foster Furcalo, kalbės adv. Julius Smetona, dainuos solistas Stasys Liepa, Bostono lietuvių tautinių šokių sambūris, Onos Ivaškienės vadovaujamas, rodys pusę valandos trunkantį naują meninį montažą "Lietuva vergijos pančiuose".

Tado Kostiuškos

paminklas stovi Bostono parke ir be jokio platesnio užrašo paminkle. Kostiuška yra gimęs ir augęs Lietuvoje. Tai 1794 metų sukilimo prieš rusus vadas ir generolas, sukilėliams vadovavęs kartu su pulkininku Jasinsku ir Vaitkevičium. Rusai tada iš Lietuvos sukilėlių buvo išvyti. Tai atsitiko prieš 163 metelius. Po kurio laiko rusai vėl suspietė savo karines pajėgas ir vėl užėmė Lietuvą ir Lenkiją, paskandindami krauju, bade ir mare. Kostiuškai po sunkių dienų, galop, pasisekė pasprukti į Ameriką, ir jis buvo vienas iš svarbiausiųjų Amerikos išvaduotojų iš anglų valdžios. Todėl Amerikoje jis visur yra atsimenamas ir gerbiamas. Beje, New Yorko miestas stovi ant T. Kostiuškos žemės, jo paliktos tam miestui kurtis.

Bibliotekų rėmimas

Bostono miesto taryba buvo belinkstanti miesto biblioteką ir jos skyrius išskirti iš pinigais remiamųjų įstaigų. Finansų komisijos pirmininkas adv. Antanas Young — Jankauskas buvo priešingos nuomonės: kad kas, bet bibliotekos juo labiau remtinos ir kad net ir pats Bostonas yra jau senas švietimo židinys ir vienas pirmųjų Amerikoje kultūros centrų. Ta jo nuomenė daugumos buvo teigiamai suprasta, paremta, ir todėl bibliotekos ir toliau bus remiamos iš miesto lėšų.

Parapijos bažnytinis choras

savaitėje dukartu renkasi praktikos: sekmadieniais 11-12 dieną ir pirmadieniais 7-8 vak. bažnytinėje salėje, nes, be kitko, jis smarkiai ruošiasi savam pavasariniam koncertui.

Žmonos žygis

Petronelė Grinkevičienė, kaip ir visi kiti iš Lietuvos nuo rusų bolševikų okupacijos išbegę, taip pat išbėgo su savo dviem vaikais ir dabar gyvena So. Bostone. O jos vyras Petras, gimęs JAV Pennsylvanijoje, dėl staigių karo įvykių nebegalėjo susisiekti su savo šeima ir liko Lietuvoje. Jiedu yra susituokę Lietuvoje, ir Lietuvoje gimusi ir augusi žmona nežinojo, kur savo vyro gimimo metrikai surasti, kad jį galėtų į Ameriką atsiimti. Galop, po trejų metų rūpinimosi jai pasisekė surasti parapiją, kur jos vyras buvo krikštytas, ir tuo būdu gauti jo gimimo metrikus. Dabar moteris džiaugiasi galėsianti savo vyro susilaukti. Jų sūnus Jonas čia yra vedęs Nijolę Adamkevičiūtę, ir jiedu jau augina dukrelę, o duktė Marytė (Grinkevičiūtė) pradėjo čia aukštesniąją mokyklą lankyti.

CAMBRIDGE, MASS.

Misijos lietuviškai vyram ir moterim prasideda vasario 16. Mišios su pamokslais iš ryto 8 val., pamokslai ir palaiminimas vakare 7:30 val. Pamokslus sakys kun. J. Vaškas, M.I.C.

Gavenios metu šv. Mišios bus aukojamos trečiadienių vakarais 7:30 val.

Steponas Povilavičius mirė vasario 7. Palaidotas iš Nekalto Prasidėjimo bažnyčios vasario 10 šv. Mykolo kapinėse.

BROCKTON, MASS.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimą Brocktono Lietuvių Taryba rengia vasario 15, sekmadienį. Mišios bus 10 val. Pats minėjimas — 2:30 val. šv. Kazimiero parapijos prel. Urbonavičiaus vardo auditorijoje su iškilminga ir įdomia programa. Kalbės žinomas lietuvių visuomenės veikėjas dr. J. Leimonas iš Bostono. Meninę programos dalį išpildys vietos parapijos choro solistai, moksleiviai ateitininkai ir skautai.

Brocktono Lietuvių Taryba kviečia visus apylinės lietuvius su šeimomis dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjime.

LDS' Susirinkimas

Sekmadienį, vasario 22 d., 2:30 v. p.p. Šv. Kazimiero par. salėje įvyks LDS kuopos metinis susirinkimas ir katalikiškos spaudos reikalu prakalbos. Kalbės iš Kennebunkport, Me., atvykęs Tėvas Pranciškonas. Prašome visų LDS narių tą dieną atnaujinti—užsimokėti už Darbininko prenumetatą.

Į šias prakalbas yra kviečiami ne vien LDS nariai, bet ir svečiai ir viešnios.

LDS 2-ros kp. valdyba

Prieinamiausiomis kainomis su labai gerom išsimokėjimo sąlygom ir pristatymu į vietą patarnauja visiem lietuviam

BALDŲ KRAUTUVĖ

kurioje galima gauti visam butui moderniškiausi baldai, įvairiausios lempos, vaikam lovutės, virtuvės reikmenys ir k. Kreipkitės adresu:

ONA IVAŠKIENĖ
LITHUANIAN FURNITURE CO.
366 West Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Off. Telph. AN 8-4618
Res. AN 8-5961

Krautuvėje taip pat galima gauti DARBININKĄ, pratęsti prenumeratą arba užsisakyti naujai ir kreiptis visais DARBININKO reikalais.

Priimami taip pat skelbimai.

JAU PASIRODĖ RINKOJE

naujos konstrukcijos ir naujos formos RAŠOMOSIOS MAŠINĖLĖS, kurios pilnai atstoja raštinės tipo mašinas, o yra lengvos ir mažos.

Katalogų ir kt. reikalaukite (gausite veltui):

J. L. GIEDRAITIS,
1632 Broad Street
Hartford, Conn.,
patarnaus sąžiningai.

William J. Drake-Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAmaica 6-7272

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Šalinskas
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

Waitkus
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį. Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikalų šaukite: Tel. TR 6-6434

NEW YORKO LIETUVIŲ TARYBA
ruošia
LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO
41 METŲ SUKAKTIES
MINĖJIMĄ
kuris įvyks
1959 VASARIO 15 D., 3 VAL. P. P.
WEBSTER HALL
119 E. 11th STREET, NEW YORK, N. Y.

Minėjime kalbas pasakys J. A. V. senatorius
J. KEATING
ir
V. ČIŽIŪNAS

Meninę dalį atliks:
Solistė ROMA VILČINSKAITĖ-MASTIENĖ, Operetės choras, vadovaujamas muz. M. CIBO, ir New Yorko moksleivių tautinių šokių grupė, vadovaujama J. MATULAITIENĖS.
Visi lietuviai yra kviečiami kuo gausiausiai dalyvauti.

Suaugusiems įėjimas 2 dol.
Studentams ir moksleiviams — 1 dol.

RENGĖJAI

PASKUTINIS DIVIDENDAS PAKELTAS IKI
3¼% metams
(3% reguliaraus ir 1¼% extra)
SKAIČIUOJAMAS METŲ KETVIRČIAIS
Taupyk Čia—Daugiau Uždirbsi—Nelauk!
THE Kings County SAVINGS BANK
2 PATOGIOS ĮSTAIGOS:
135 Broadway prie Bedford Avenue
539 Eastern Parkway prie Nostrand Ave.
Member Federal Insurance Corporation